

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΝΩΣΗ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ

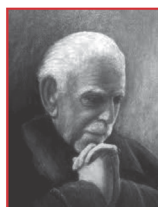

ΣΥΛΛΟΓΟΣ
"ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ
ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΔΡΟΣΙΝΗ"

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ: ΑΠΟ ΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ
ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΠΡΑΞΗ**

Παρασκευή - Σάββατο, 8-9 Απριλίου 2016
Πνευματικό Κέντρο Δήμου Κηφισιάς
(Διονύσου και Μυρσίνης 2, Κηφισιά)

Κυριακή, 10 Απριλίου 2016
Μουσείο Γεωργίου Δροσίνη
(Αγ. Θεοδώρων και Δ. Κυριακού, Κηφισιά)

2016

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**Παρασκευή, 8 Απριλίου 2016**

17.30-18.00: Προσέλευση συνέδρων - εγγραφές.

18.00-18.15: Έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου από την Πρόεδρο του Συλλόγου «Οι Φίλοι του Μουσείου Γεωργίου Δροσίνη» κυρία Ελένη Βαχάρη.

18.15-18.30: Εισαγωγική ομιλία από τον Πρόεδρο της Πανελλήνιας Ένωσης Φιλολόγων κ. Αναστάσιο Στέφο.

Προεδρία: Γιάννης Παπακώστας,
Ομότ. Καθηγητής Νέας Ελληνικής Φιλολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών

18.30-19.30: **Παρουσίαση του συλλογικού τόμου «Προσεγγίσεις στον Γεώργιο Δροσίνη: από τη μουσειοπαιδαγωγική θεωρία στη διδακτική πράξη».**

Αντωνία Παυλάκου-Χριστακοπούλου
Φιλολόγος,
Πελαγία Μόρμορη, Δρ
Ε. Ε. Π. Πανεπιστημίου Πειραιώς,
Γεώργιος Λογιώτης, Δρ
Εκπαιδευτικός

19.30-20.00: **Εικονική περιήγηση στο Μουσείο Δροσίνη.**

Ελίνα (Ελένη-Σταυρίνα) Αθανασίου
Μαριντίνα Σταυρουλάκη
Τελειόφ. Ιονίου Πανεπιστημίου (Τμήμα Τεχνών Ήχου και Εικόνας)
Μουσική Επένδυση: Γιάννης Μηλιάδης
Φοιτητής Τμήματος Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου

Σάββατο, 9 Απριλίου 2016**Α΄ Ενότητα: Ο Γεώργιος Δροσίνης και το λογοτεχνικό του έργο****Πρώτη Συνεδρία**

Προεδρείο: Μανώλης Στεργιούλης, δ.φ.

Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Γεωργία Χαριτίδου, δ.φ.

Επίτιμη Διευθύντρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

- 09.00-09.15: **Γεωργίου Δροσίνη Αμαρυλλίς: ειδυλλιακή αγροτική Ηθογραφία ή μεταμφιεσμένος Ρομαντισμός;**
Αγάθη Γεωργιάδου, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 09.15-09.30: **Ο Γεώργιος Δροσίνης ως ανταποκριτής από τη Γερμανία.**
Ανθούλα Δανιήλ, δ.φ.
Κριτικός Λογοτεχνίας
- 09.30-09.45: **Γεώργιος Δροσίνης “Ιστοί αράχνης”: η επίδραση του Χάινε και η αμφισβήτηση του ρομαντισμού.**
Μαρία Πεσκετζή, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 09.45-10.00: **Ο λυρικός Γεώργιος Δροσίνης και τα ερωτικά Δημοτικά Τραγούδια.**
Τασούλα Καραγεωργίου, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 10.00-10.15: **Ο Δροσίνης και το λογοτεχνικό του έργο.**
Χρύσα Σταυριανουδάκη
Φιλολόγος
- 10.15-10.30: **Η πρόσληψη του έργου του Γεωργίου Δροσίνης από λογοτέχνες της εποχής του.**
Σοφία Στενού
Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 10.30-10.45: **Ο Δροσίνης και τα περιοδικά “Ραμπαγάς” και “Μη Χάνεσαι”.**
Φάνης Κωστόπουλος, ΜΑ
Φιλολόγος
- 10.45-11.15: Συζήτηση
- 11.15-11.30: Διάλειμμα

Δεύτερη Συνεδρία

Προεδρείο: Ευαγγελία Καλεράντε
Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
Τασούλα Καραγεωργίου, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

11.30-11.45: **Ο Δροσίνης μέλος “Κύκλου Πολίτη”. Συλλογές παραμυθιών και δημοτικών τραγουδιών στο πλαίσιο των λαογραφικών ενδιαφερόντων του.**

Στέλλα Βατούγιου, ΜΑ
Φιλολογος

11.45-12.00: **Η ποιητική συλλογή "Πύρινη Ρομφαία-Αλκυονίδες" του Γεωργίου Δροσίνη.**

Μανώλης Στεργιούλης, δ.φ.
Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

12.00-12.15: **Μια σύγχρονη “οικολογική” περιδιάβαση στην ποίηση του Γεωργίου Δροσίνη.**

Γεωργία Κούμα
Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων
στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου

12.15-12.30: **Η φύση στα ποιήματα του Γεωργίου Δροσίνη.**

Μίνα Πετροπούλου, Δρ
Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

12.30-12.45: **Η αρχαιογνωσία του Γεωργίου Δροσίνη στην Έρση.**

Αντώνης Μαστραπάς, δ.φ.
Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

12.45-13.00: **Γλωσσικοί αρχαϊσμοί στον πεζογραφικό λόγο του Γεωργίου Δροσίνη.**

Βασίλειος Βουβονίκος
Φιλολογος

13.00-13.30: Συζήτηση

13.30-16.00: Διάλειμμα

Β΄ Ενότητα: Ο Δροσίνης και η Εκπαίδευση

Προεδρείο: Μαρία Αθανασέκου, Δρ

Βασιλική Κωστάκη, ΜΑ

Φιλολόγος

- 16.00-16.15: **Ο ρόλος του περιοδικού “Εθνική Αγωγή” στην εκπαίδευση: εκπαιδευτικός κριτικός λόγος και πολιτική.**
Ευαγγελία Καλεράντε
Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας
- 16.15-16.30: **Ο Γεώργιος Δροσίνης και ο “Οίκος Τυφλών”.**
Γεωργία Χαριτίδου, δ.φ.
Επίτιμη Διευθύντρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 16.30-16.45: **Δροσίνης και Εκπαίδευση.**
Μαρία Τσιπουριάρη
Βασιλική-Ανθή Τσιπουριάρη
Φιλολόγοι
- 16.45-17.00: **Η θέση του Γεωργίου Δροσίνη στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, η επαφή των μαθητών με εκείνον και τους εκπροσώπους της γενιάς του και τρόποι γνωριμίας μέσω creative teaching.**
Σωτηρία Καζιόλα
Φιλολόγος
- 17.00-17.15: **Τα Μουσεία ως χώροι άτυπης μάθησης για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.**
Θεοδώρα Κολυπέρα
Φιλολόγος - Μουσειολόγος
Αργυριάδης Αλέξανδρος
Επίκουρος Καθηγητής Frederick University Κύπρου
- 17.15-17.30: **Ο Γεώργιος Δροσίνης και η ελληνική παράδοση.**
Ευσταθία Χαντζή, ΜΑ
Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 17.30-18.00: Συζήτηση
- 18.00-18.30: Διάλειμμα

Γ΄ Ενότητα: Ο Δροσίνης στη διδακτική πράξη και οι νέες τεχνολογίες

Προεδρείο: Αργυριάδης Αλέξανδρος
Επίκουρος Καθηγητής Frederick University Κύπρου
Συμεών Νικολιδάκης, MA, MSc
Φιλολόγος

18.30-18.45: Μια θεατρική και δημιουργική αξιοποίηση της ποίησης του Γεωργίου Δροσίνη μέσα από τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας.

Πολύμνια Χατζηνεοφύτου, δ.φ.
Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων
στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου

18.45-19.00: Η μυγδαλιά ξανανθίζει μέσα στα χρόνια: παραλλαγές και καλλιτεχνικές μεταγραφές του ποιήματος και η διδακτική του αξιοποίηση στο Δημοτικό.

Βασιλική Γκούνη, Med
Δασκάλα
Χρήστος Σιορίκης, Med
Δάσκαλος

19.00-19.15: Γεώργιος Δροσίνης, “Θαλασσινά τραγούδια”:
σχέδιο μαθήματος με τη χρήση των νέων τεχνολογιών για μαθητές Α΄ Γυμνασίου.

Ιωάννα Μέμου
Φιλολόγος

19.15-19.30: Τα "Θαλασσινά τραγούδια" του Γεωργίου Δροσίνη:
μια διακειμενική-διαθεματική διδακτική προσέγγιση για τα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α΄ Γυμνασίου με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών.

Παρασκευή Ακριτίδου
Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

19.30-19.45: “Τα Πρωτοβρόχια” του Γεωργίου Δροσίνη:
αξιοποιώντας e-εργαλεία στη διδακτική πράξη.

Παναγιώτα Ψυχογιουπούλου
Σχολική Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

19.45-20.00: Οι νέες τεχνολογίες στη λογοτεχνική διακειμενική

προσέγγιση: το έργο του Γεωργίου Δροσίνη ως μελέτη περίπτωσης.

Βασιλική Κωστάκη, MA

Φιλολόγος

Συμεών Νικολιδάκης, MA, MSc

Φιλολόγος

20.00-20.30: Συζήτηση

Κυριακή, 10 Απριλίου 2016**Δ΄ Ενότητα: Η αξιοποίηση του έργου του Γεωργίου Δροσίνη
στη διδασκαλία της δημιουργικής γραφής**

Προεδρείο: Αντώνης Μαστραπάς, δ.φ.

Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Μαρία Πεσκετζή, δ.φ.

Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

- 09.00-09.15: **Η διδασκαλία των ποιημάτων του Γεωργίου Δροσίνη
με την αξιοποίηση της δημιουργικής γραφής:
Διδακτικές προσεγγίσεις, μέθοδοι και πρακτικές εφαρμογές.**
Χρήστος Χαρακόπουλος, Med
Φιλολόγος
- 09.15-09.30: **Γνωρίζω και ερμηνεύω - Δημιουργώ και εμπνέομαι
με αφορμή την ποίηση του Γεωργίου Δροσίνη.**
Όλγα Καραδάκη
Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
- 09.30- 09.45: **Γεώργιος Δροσίνης και Δημιουργική Γραφή.
Δημιουργική γραφή και Δραματοποίηση.**
Ιφιγένεια Ροδοπούλου
Φοιτήτρια Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
- 09.45- 10.00: **Ο μισεμός στο ποιητικό έργο του Γεωργίου Δροσίνη,
με προοπτική το δρόμο της Δημιουργικής Γραφής.**
Ισιδώρα Μπίλλια, MA
Φιλολόγος
- 10.00-10.15: **Γιορτάζοντας την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης
με τον Γεώργιο Δροσίνη.**
Καλλιφρόνη Αβραμίδου
Φιλολόγος
Παναγιώτα Ψυχογιοπούλου
Σχολική Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
- 10.15-10.30: **Η αξιοποίηση των ερωτικών ποιημάτων
του Γεωργίου Δροσίνη για τη διδασκαλία του θεματικού κύκλου
“Αγάπη-Έρωτας” στο μάθημα της Έκφρασης- Έκθεσης.**

Ειρήνη Αβραμίδη
Φιλολόγος

10.30-11.00: Συζήτηση

11.00-11.30: Διάλειμμα

**Ε΄ Ενότητα: Εκπαιδευτικές και βιωματικές δράσεις
στο Μουσείο Γεωργίου Δροσίνη**

Προεδρείο: Βασιλική Γκούνη, Med
Δασκάλα

Παναγιώτα Ψυχογυιοπούλου
Σχολική Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

11.30-11.45: **Ετήσιο Πρόγραμμα μελέτης του έργου του Γεωργίου Δροσίνη στην Α΄ Γυμνασίου. Δημιουργία ομαδοσυνεργατικού ηλεκτρονικού βιβλίου/τετραδίου (OneNote).**

Αλίκη Γαλιατσάτου

Χαριτίνη Λιναρδάτου

Ρηνιώ Μπασιά

Ιωάννα Τσιλιγιάννη

Καθηγήτριες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

11.45- 12.00: **Περπατώντας στο παρελθόν του Γεωργίου Δροσίνη.**

Οι μαθητές μαθαίνουν τη ζωή του ποιητή στο Μουσείο Δροσίνη.

Άλκηστις-Κυριακή Γεωργούλη, MSc

Δασκάλα

12.00-12.15: **“Θαλασσινά τραγούδια” του Γεωργίου Δροσίνη.**

Αξιοποιώντας τη μέθοδο Perkins και την ψηφιακή αφήγηση στη διδασκαλία.

Σωτηρία Μπενάκη

Φιλολόγος

12.15-12.30: **Μουσεία και Μουσειοπαιδαγωγική: η περίπτωση του “Μουσείου Γεωργίου Δροσίνη”.**

Κωνσταντίνος Γαλάνης

Δάσκαλος

12.30-12.45: **Το έργο του Γεωργίου Δροσίνη αφορμή για Πολιτιστικό/Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα στο Γυμνάσιο.**

Μαρία Σταθεία
Φιλολόγος - Συγγραφέας

12.45-13.00: **Νέες τεχνολογίες και διαδραστικές ξεναγήσεις στο Μουσείο Δροσίνη**

Ελίνα (Ελένη-Σταυρίνα) Αθανασίου
Μαριντίνα Σταυρουλάκη
Τελειόφ. Ιονίου Πανεπιστημίου (Τμήμα Τεχνών Ήχου και Εικόνας)

13.00-13.30: Συζήτηση

13.30-14.00: Περιήγηση στο Μουσείο Δροσίνη

ΣΤ' Ενότητα: Η επίδραση του Δροσίνη στις εικαστικές τέχνες

Προεδρείο: Αναστασία Αβραμίδου, Mrs
Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης
Ανθούλα Δανιήλ, δ.φ.
Κριτικός Λογοτεχνίας

16.00-16.15: **Σεμινάρια Ιστορίας της Τέχνης στο Μουσείο Δροσίνη - Γνωριμία με την τέχνη, την εποχή και την αισθητική του Γεωργίου Δροσίνη.**

Μαρία Αθανασέκου, Δρ
Εκπαιδευτικός

16.15-16.30: **Ο Γεώργιος Δροσίνης και η δημιουργία "εθνικής κοσμητικής τέχνης": ελληνικό χειροτέχνημα και εκπαίδευση κατά την περίοδο 1920-1930.**

Αμαλία Παπαϊωάννου, Δρ.
Ε.Ε.Π. ΤΕΙ Θεσσαλίας

16.30-16.45: **Η τέχνη στη διαπολιτισμική εκπαίδευση: ξαναδιαβάζοντας κριτικά το έργο του Δροσίνη με αφορμή το προσφυγικό ζήτημα.**

Ευφροσύνη Κωσταρά, PhD(c)
Μάνος Παυλάκης, PhD(c)
Εκπαιδευτές Ενηλίκων

16.45- 17.00: **Τα μελοποιημένα ποιήματα του Γεωργίου Δροσίνη**

ως καθρέφτης της Εθνικής και Πολιτισμικής Ταυτότητας.

Ακριβή Γκιουλέκα, MSc

Μαρία Παραρά, MSc

Εκπαιδευτικοί

17.00 - 17.15: Το κητογραφικό στοιχείο στο έργο του Γεωργίου Δροσίνη και στους Νεοέλληνες ζωγράφους του 19ου αιώνα.

Μεταξία Παπαποστόλου, δ.φ.

Φιλολόγος-Συγγραφέας

17.15- 17.45: Συζήτηση

17.45-18.30: Συμπεράσματα συνεδρίου

Στρογγυλή Τράπεζα

Ελένη Βαχάρη

Πρόεδρος Συλλόγου «Οι Φίλοι του Μουσείου Γεωργίου Δροσίνη»

Αναστάσιος Στέφος, δ.φ

Πρόεδρος Πανελληνίας Ένωσης Φιλολόγων

Συμεών Νικολιδάκης, MA, MSc

Φιλολόγος

Μαρία Αθανασέκου, Δρ

Εκπαιδευτικός

18.30-19.00: Βεβαιώσεις

Αναρτημένες Ανακοινώσεις (Poster)

**Η Εφαρμογή της μεθόδου Μετασχηματίζουσα Μάθηση
μέσα από την Αισθητική Εμπειρία στη διδασκαλία
των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. μια διδακτική πρόταση.**

Σοφία Σκλείδα, MA
Φιλολόγος

**Η Μουσειακή Αγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων:
από τις εκπαιδευτικές τεχνικές στην εκπαιδευτική πράξη.**

Καλλιόπη Τσάνταλη, MSc
Εκπαιδευτικός

**Ο Γεώργιος Δροσίνης και η πρωτοποριακή του συνδρομή
στο χώρο της Λογοτεχνίας.**

Αγγελική Αντωνοπούλου
Φιλολόγος

Ο Δροσίνης στη διδακτική και οι νέες τεχνολογίες.

Κωνσταντίνος Σίτσας
Φιλολόγος - Συγγραφέας

Ο Δροσίνης ως παραμυθάς.

Αχιλλέας Κατσαρός
Φιλολόγος - Ποιητής

**Λειτουργικότητα της Μουσειακής Αγωγής
στη Διδακτική της Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο.**

Μαρία-Δέσποινα Παπαγιαννοπούλου
Αγγελική-Μαρία Παππά
Φιλολόγοι

**Τα Ποιήματα του Γεωργίου Δροσίνη ως Πεδίο Οικοδόμησης
Γνώσεων και Καλλιέργειας Δεξιοτήτων για Μαθητές
με Νοπτική Αναπηρία.**

Σοφία Δουμανίδου
Τελειόφ. Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

Για τα Διοικητικά Συμβούλια

Αναστάσιος Στέφος

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μαρία Αθανασέκου
Αλέξανδρος Αργυριάδης
Ευαγγελία Καλεράντε
Τασούλα Καραγεωργίου
Βασιλική Κωστάκη
Συμεών Νικολιδάκης
Μαρία Πεσκετζή
Αναστάσιος Στέφος
Παναγιώτα Ψυχογιουπούλου

Ελένη Βαχάρη

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Αναστασία Αβραμίδου
Βασιλική Γκούνη
Λένα Κορκολή
Αντώνης Μαστραπάς
Φανή Πανιτσίδου
Βασίλειος Πάστρας
Μανώλης Στεργιούλης
Γεωργία Χαριτίδου

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Ειρήνη Αβραμίδη
Φιλολόγος

Η αξιοποίηση των ερωτικών ποιημάτων του Γεωργίου Δροσίνη για τη διδασκαλία του θεματικού κύκλου, “Αγάπη-Έρωτας”, στο μάθημα της Έκφρασης-Έκθεσης.

Η αγάπη και ο έρωτας είναι διαχρονικά και καθολικά από τα δυνατότερα συναισθήματα, αλλά στην εφηβεία ίσως να βιώνονται εντονότερα από ό,τι στις άλλες ηλικίες. Παρατηρείται λοιπόν ότι, ως θέμα, κεντρίζει πάντα το ενδιαφέρον των μαθητών και για την προσέγγιση και ανάλυσή του μπορεί να αξιοποιηθεί δημιουργικά υλικό από διαφορετικούς τομείς του επιστητού.

Η παρούσα εισήγηση, σε ένα διαθεματικό και διεπιστημονικό πλαίσιο μελέτης, θα συμπεριληφθεί στις απόπειρες προσέγγισης και αξιοποίησης των ερωτικών ποιημάτων του Δροσίνη, συνδυαστικά με τη διδασκαλία του θεματικού κύκλου «Αγάπη – Έρωτας» του μαθήματος της Έκφρασης - Έκθεσης. Τα ποιήματα, ως διδακτικά εργαλεία, αναδεικνύουν το μηχανισμό εξωτερίκευσης του εσωτερικού κόσμου του ποιητή μέσω της συγγραφής τους και ενισχύουν τη βιωματική πρόσληψη του θέματος από τους μαθητές.

Κρίνεται σκόπιμο, επίσης, να πραγματοποιηθεί σύγκριση από τους μαθητές του τρόπου έκφρασης του ερωτικού συναισθήματος από τον Δροσίνη με τον αντίστοιχο τρόπο έκφρασής του στη σύγχρονη εποχή, και ο εντοπισμός πιθανών ομοιοτήτων και διαφορών. Θα παρουσιαστούν έργα του ποιητή τόσο από τα πρώτα του «ψελλίσματα» (πρωτόλεια) όσο και της ώριμης περιόδου του, για να κατανοηθούν η ωρίμαση του ερωτικού αισθήματος με την πάροδο του χρόνου και η διαφοροποίηση του στη βίωση και στον τρόπο έκφρασής του.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, ερωτικά ποιήματα, Έκφραση- Έκθεση.

Καλλιφρόνη Αβραμίδου
Φιλολόγος
Παναγιώτα Ψυχογυιοπούλου
Σχολική Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Γιορτάζοντας την Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης με τον Γεώργιο Δροσίνη.

Με την παρούσα εισήγηση επιχειρείται να προβληθεί μέρος του ποιητικού, πεζογραφικού αλλά και κοινωνικού έργου του Γεωργίου Δροσίνη. Προτείνεται η βιωματική

προσέγγιση και επικοινωνία με το κείμενο, μέσα από δραστηριότητες που οι μαθητές/τριες κατανοούν, αναπλάθοντας και μετασχηματίζοντας τα λογοτεχνικά κείμενα του Γεωργίου Δροσίνη, δημιουργού με πολυδιάστατη ενασχόληση και δράση.

Στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος οι μαθητές/τριες έρχονται σε επαφή με τον πρωτοπόρο ποιητή της γενιάς του 1880 -χρονιας που εκδόθηκε και η ποιητική του συλλογή «Ιστοί αράχνης», με την οποία αποκήρυξε, μαζί με το ρομαντισμό και την καθαρεύουσα. Η γλώσσα του δημοτική, απλή όπως η ποίησή του, δίνοντας όμως ιδιαίτερη προσοχή στη μορφή του στίχου. Στο ποιητικό του έργο κυρίαρχα θέματα είναι η φύση και ο έρωτας.

Η ιδέα για την ενασχόλησή μας με τον Γεωργίου Δροσίνη προήλθε από την ανάγκη για μια απολαυστική συναλλαγή των μαθητών με το έργο του ποιητή και την προβολή της σε όλη την εκπαιδευτική κοινότητα. Αφορμή έδωσε η Παγκόσμια Ημέρα Ποίησης, που γιορτάζεται κάθε χρόνο στις 21 Μαρτίου, ημέρα της εαρινής ισημερίας, πρώτη μέρα της άνοιξης.

Οι μαθητές/τριες γνωρίζουν τη ζωή και το έργο του Γεωργίου Δροσίνη, απαγγέλλουν ποίηση, προσεγγίζουν τον ποιητικό του λόγο με έναν ξεχωριστό, ιδιαίτερο τρόπο, και συνομιλούν με τον ποιητή μέσα από ασκήσεις δημιουργικής γραφής, «συγγραφο-ντας» τα δικά τους ποιήματα και τις δικές τους μικρές ιστορίες, ανακαλύπτοντας ένα νέο μέσο έκφρασης των συναισθημάτων και της καλλιτεχνικής ευαισθησίας, με σκοπό ο κόσμος της ποίησης του Γεωργίου Δροσίνη να τους γίνει οικείος και προσφιλής.

Τέλος, η μαθητική μας κοινότητα καλείται να διοργανώσει μια ενδοσχολική γιορτή ποίησης, δίνοντάς έτσι την ευκαιρία στα μέλη της να αξιοποιήσουν τις γνώσεις και τη φαντασία τους και να παρουσιάσουν τον ποιητή με το δικό τους τρόπο μέσα από τις προσωπικές τους δημιουργίες.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, Δημιουργική Γραφή, Ποίηση.

Μαρία Αθανασέκου, Δρ
Εκπαιδευτικός

Σεμινάρια Ιστορίας Τέχνης στο Μουσείο Δροσίνη - Γνωριμία με την τέχνη, την εποχή και την αισθητική του Γεωργίου Δροσίνη.

Η Ιστορία της Τέχνης είναι ο κλάδος των ανθρωπιστικών σπουδών που εστιάζει την προσοχή στην καταγραφή και ερμηνεία, την ένταξη στο ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο της εποχής καθώς και κάθε δημιουργίας εικαστικής τέχνης. Κατά μια έννοια, η Ιστορία της Τέχνης μελετά τις οπτικοποιημένες ιδέες και συναισθήματα, την αισθητική και την επικοινωνία του καλλιτέχνη, ο οποίος τους δίνει μορφή μέσω της δημιουργικής διαδικασίας της τέχνης.

Είναι μεγάλης σημασίας για τον εκπαιδευτικό ρόλο ενός Μουσείου, και δη του

Μουσείου Δροσίνη, με σαφή μορφωτικό προσανατολισμό και σημαντικό έργο ανάδειξης της εποχής που έζησε και έδρασε αυτή η πολύπλευρη προσωπικότητα, να ενσωματώσει μαθήματα Ιστορίας της Τέχνης που να απευθύνονται σε ένα ευρύ κοινό, όχι απαραίτητα εξοικειωμένο με την τέχνη, σε ενήλικες αλλά και σε μαθητές, μέσω των εκπαιδευτικών του προγραμμάτων. Μέσα από κύκλους σεμιναρίων θα μπορούσε να γίνει επισκόπηση των καλλιτεχνικών ρευμάτων που κυριάρχησαν σε ένα ευρύ φάσμα της Ιστορίας της Τέχνης, με ιδιαίτερη έμφαση στην τέχνη της εποχής του Δροσίνη. Παρουσίαση έργων τέχνης από τους χώρους της γλυπτικής, ζωγραφικής αρχιτεκτονικής, με βάση τα τεχνολογικά τους χαρακτηριστικά και την αισθητική τους, όπως και η ένταξή τους στο ιστορικό πλαίσιο της εποχής τους θα αποτελούν επιδιώξεις των μαθημάτων. Επίσης, θα πραγματοποιούνται εργαστήρια - εμβαθύνσεις σε επιμέρους θέματα κάθε περιόδου, διερευνώντας τα όχι μόνο από αισθητικής πλευράς, αλλά και από κοινωνικής. Μέσα από τα προτεινόμενα σεμινάρια εισαγωγής στην Ιστορία της Τέχνης θα επιδιώκεται η γνωριμία με την τέχνη της εποχής του Γεωργίου Δροσίνη, μιας εποχής συναρπαστικής και μεστής καλλιτεχνικής δημιουργίας.

Ο εκπαιδευτικός ρόλος του μουσείου αποτελεί κύριο ζητούμενο από τη στιγμή της ίδρυσής του και μπορεί να καταστήσει ένα ζωντανό και βιωματικό τρόπο προσέγγισης της Ιστορίας, του κλίματος και της ατμόσφαιρας μια εποχής. Ιδιαίτερα επιτυχής είναι ο σκοπός αυτός όταν το μουσείο στεγάζεται σε ένα ιστορικό κτίριο, ένα κτίριο που ανήκει στη συγκεκριμένη εποχή και μεταφέρει τις μνήμες από τις συζητήσεις και τις αναζητήσεις του ενοίκου του και του κύκλου του. Το Μουσείο Δροσίνη μπορεί να λειτουργήσει σαν μια κιβωτό όπου διαφυλάσσονται μνήμες, σαν ένα μπουκάλι με το σπάνιο άρωμα της εποχής της γένεσης της νεοελληνικής τέχνης περί τα μέσα του 19ου αιώνα και έως τα μέσα περίπου του 20ού. Επίσης, μπορεί να εντάξει τον ευρωπαϊκό καλλιτεχνικό ορίζοντα, ώστε να γίνει σύγκριση και αντιπαράθεση της ελληνικής τέχνης της περιόδου του Δροσίνη με την αντίστοιχη της Ευρώπης, ώστε να συναχθούν συμπεράσματα και κυρίως να αντληθούν γνώση και αισθητική απόλαυση. Στις συλλογές του Μουσείου συγκαταλέγονται κειμήλια, φωτογραφίες, αντικείμενα, έπιπλα, ολόκληρο το ποιητικό, πεζογραφικό και λαογραφικό έργο του Δροσίνη, ιστορικές εκδόσεις βιβλίων, περιοδικών, λεξικών, χειρόγραφα κείμενά του. Αυτός ο θησαυρός μπορεί να αναδειχτεί ακόμη περισσότερο, υπό το πρίσμα της Ιστορίας της Τέχνης, καθώς μπορεί να αποτελέσει «υλικό» εμβαθύνσεων των σεμιναρίων και μια πρώτης τάξης ευκαιρία για τους συμμετέχοντες να αγγίξουν και να νιώσουν τον παλμό μιας αλλοτινής εποχής, να ζήσουν για λίγο στο παρελθόν, το οποίο μπορεί με επιτυχία και διαθεματική προσέγγιση (αρωγή μουσικής, φωτογραφικού υλικού, ταινιών ή ντοκιμαντέρ εποχής κ.ά.) να ανασυσταθεί και να ζωντανέψει.

Λέξεις-κλειδιά: Ιστορία της Τέχνης, Εικαστικά, 19ος αιώνας, Ελληνική Τέχνη, Μουσείο Δροσίνη.

Ελίνα (Ελένη-Σταυρίνα) Αθανασίου
Μαριντίνα Σταυρουλάκη
Τελειόφ. Ιονίου Πανεπιστημίου (Τμήμα Τεχνών Ήχου και Εικόνας)

Νέες τεχνολογίες και διαδραστικές ξεναγήσεις στο Μουσείο Δροσίνη

Κάθε σύγχρονο Μουσείο σήμερα δεν είναι μόνον ένας φυσικός χώρος με εκθέματα, αλλά ένας χώρος εκπαίδευσης και πολιτισμού, με άρτια υπόσταση στο διαδίκτυο και τις νέες τεχνολογίες.

Τα μουσεία χρησιμοποιούν σήμερα το διαδίκτυο και τις τεχνολογίες που σχετίζονται με αυτό, ώστε να φέρουν τα μουσειακά εκθέματα και τις δράσεις τους κοντά στο κοινό τους και να μοιραστούν τις πηγές τους με αυτό. Στις ομάδες που εστιάζεται το ενδιαφέρον ανήκουν τα άτομα που δεν μπορούν να επισκεφθούν το χώρο του μουσείου, τους ερευνητές και φυσικά τους μαθητές σχολείων. Τα εκπαιδευτικά προγράμματα που σχετίζονται με τα μουσεία έχουν αναβαθμιστεί πλέον και, χρησιμοποιώντας το διαδίκτυο και τις τεχνολογίες που υποστηρίζει το εκάστοτε μουσείο, μπορούν οι μαθητές, από οποιοδήποτε μέρος του κόσμου, να έρθουν σε επαφή με ένα μουσείο και να γνωρίσουν το χώρο του, την ιστορία του και φυσικά τα εκθέματα.

Υπολογιστές, tablet και smartphones είναι πλέον διαδεδομένα στην καθημερινότητα και με σωστή αξιοποίηση, χρήσιμα εργαλεία για τα μουσεία και τους εκπαιδευτικούς. Δεν είναι πλέον απαραίτητο μια τάξη μαθητών, να επισκεφθεί ένα μουσείο, για να μπορέσει να περιηγηθεί σε αυτό και να αλληλεπιδράσει με τα εκθέματα. Η ψηφιοποίηση των μουσειακών αντικειμένων είναι η αρχή για τη δημιουργία διαδικτυακής σχέσης μουσείου και σχολικών τάξεων.

Η ψηφιοποίηση των εκθεμάτων αποτελεί την αρχή για μια ενημερωμένη βάση δεδομένων ενός μουσείου, στην οποία μπορεί να βασιστεί μια ομάδα μαθητών, για να ερευνήσει επάνω σε θέματα που ορίζονται από τους εκπαιδευτικούς και το μουσείο με συγκεκριμένους στόχους εκπαιδευτικού ενδιαφέροντος. Έπειτα, η ξεναγήση παραμένει ένα από τα κυριότερα κομμάτια μιας επίσκεψης στο μουσείο, οπότε και οι νέες τεχνολογίες δεν θα μπορούσαν παρά να επέμβουν δημιουργικά παρέχοντας τη δυνατότητα σε μια διαδραστική ξεναγήση μέσω υπολογιστή ή τη δημιουργία εφαρμογών, σχετιζόμενες με τα εκθέματα, τις οποίες οι επισκέπτες (ως φυσικές και διαδικτυακές παρουσίες) μπορούν να χρησιμοποιήσουν εντός και εκτός μουσείου και ανά πάσα στιγμή. Το Μουσείο Δροσίνη προσφέρεται σαν χώρος με το πλήθος και την ποικιλία εκθεμάτων για τέτοιου είδους δράσεις και εφαρμογές, δίνοντας τη δυνατότητα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές να έρθουν σε επαφή με το έργο του Γεωργίου Δροσίνη. Διαδραστικές ξεναγήσεις στο χώρο του μουσείου, εφαρμογές για smartphones και ένας ενημερωμένος ιστότοπος είναι στοιχεία για να μπορέσει το Μουσείο Δροσίνη να ξεπεράσει τα όρια του φυσικού του χώρου και να προσφέρει το έργο του ποιητή σε όσο το δυνατόν περισσότερους εν δυνάμει επισκέπτες.

Λέξεις κλειδιά: νέες τεχνολογίες, διαδραστική ξεναγήση, εκπαιδευτικά προγράμματα, διαδίκτυο, εφαρμογές για smartphone, διαδικτυακή παρουσία.

Παρασκευή Ακριτίδου
Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Τα "Θαλασσινά τραγούδια" του Γεωργίου Δροσίνη: μια διακειμενική-διαθεματική διδακτική προσέγγιση για τα Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α΄ Γυμνασίου με τη χρήση των Νέων Τεχνολογιών.

Η προτεινόμενη εισήγηση αφορά μια διακειμενική-διαθεματική διδακτική προσέγγιση του ποιήματος του Γεωργίου Δροσίνη «Θαλασσινά τραγούδια», το οποίο συμπεριλαμβάνεται στο σχολικό εγχειρίδιο των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας της Α΄ Γυμνασίου. Η πρόταση είναι διαθεματική, γιατί εμπλέκει και άλλα αντικείμενα, όπως τα Ομηρικά έπη - Οδύσεια της Α΄ Γυμνασίου και τη Νεοελληνική Γλώσσα της Β΄ Γυμνασίου, καθώς και τη Μουσική. Επίσης, χαρακτηρίζεται ως διακειμενική, επειδή στηρίζεται στη σύγκριση του ποιήματος του Δροσίνη με άλλα κείμενα Ελλήνων και ξένων συγγραφέων.

Το αποτέλεσμα αυτής της σύγκρισης θα είναι ο εντοπισμός των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της ποιητικής τεχνικής του Δροσίνη, με έμφαση στα σύνθετα επίθετα και τις εκτενείς παρομοιώσεις, καθώς και η ανάδειξη τόσο της σύνδεσής του με την παράδοση όσο και της νεωτερικότητάς του. Ανάμεσα στους βασικούς στόχους της διδακτικής πρότασης συγκαταλέγεται το να μυηθούν οι μαθητές στη φυσιολατρία του ποιητή και να καταφέρουν να απολαύσουν τη φύση, όπως προβάλλεται μέσα στο ποίημα, χάρη στις πλούσιες εικόνες και τα σχήματα λόγου που αυτός επιστρατεύει.

Η προτεινόμενη διδακτική προσέγγιση έρχεται να αξιοποιήσει και τις Νέες Τεχνολογίες, αφού τα προς σύγκριση παράλληλα κείμενα θα αντληθούν από την ιστοσελίδα του ψηφιακού σχολείου. Στο τέλος της συνολικής δραστηριότητας είναι δυνατόν οι μαθητές να δημιουργήσουν μια παρουσίαση με το πρόγραμμα Powertpoint, η οποία θα επενδυθεί με ζωγραφιές που θα φτιάξουν οι ίδιοι ή με εικόνες που θα βρουν στο διαδίκτυο, οι οποίες θα ανταποκρίνονται στις περιγραφόμενες εικόνες του συγκεκριμένου ποιήματος.

Λέξεις-κλειδιά: διαθεματικότητα, διακειμενικότητα, φυσιολατρία, εικονοποιία.

Αγγελική Αντωνοπούλου
Φιλολογος

Ο Γεώργιος Δροσίνης και η πρωτοποριακή του συνδρομή στο χώρο της Λογοτεχνίας.

Η εισήγηση πραγματεύεται το σπουδαίο και πρωτοποριακό έργο του μεγάλου Έλληνα ποιητή και πεζογράφου, Γεωργίου Δροσίνη, που σηματοδότησε μια καθοριστική αλλαγή στο χώρο της Λογοτεχνίας. Αφού λοιπόν πραγματοποιηθεί μια σύντομη

περιγραφή του βίου του, θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην επιδίωξή του να ανανεώσει την ποίηση, απαλλάσσοντάς την από το στόμφο και την απαισιοδοξία της Αθηναϊκής Σχολής και στην καθιέρωση της δημοτικής ως επίσημης γλώσσας της Λογοτεχνίας. Ωστόσο, δε θα λησμονηθεί να γίνει λόγος και για το πεζογραφικό έργο του λογοτέχνη, που εντασσόταν στο χώρο της ηθογραφίας, προβάλλοντας το ειδυλλιακό της χαρακτήρα, αλλά και την ιδιαίτερη αγάπη του για το χώρο της Λαογραφίας. Παράλληλα με την λογοτεχνική προσφορά του, θα σημειωθεί πως συνεισέφερε γενικότερα ως άνθρωπος δραστήριος και πολύτροπος, ασχολούμενος με πολλά και διάφορα, μοιράζοντας την ενέργειά του σε πολλούς τομείς της πνευματικής και κοινωνικής ζωής της χώρας. Τέλος, θα καταστεί σαφές πως, παρ' όλο που οι γλωσσικές του επιλογές στην πεζογραφία ήταν συντηρητικότερες, κάτι που αποτελεί μια από τις βασικές αδυναμίες του πεζογραφικού του έργου, ο Γεώργιος Δροσίνης υπήρξε ένας από τους πρωτοπόρους του δημοτικισμού στην ποίηση, γεγονός αδιαμφισβήτητο μέσα στο χρόνο.

Λέξεις-κλειδιά: πρωτοπόρος, δημοτικιστής, ποίηση, ηθογραφία, ειδυλλιακός χαρακτήρας.

Στέλλα Βατούγιου, ΜΑ
Φιλολόγος

Ο Δροσίνης μέλος «Κύκλου Πολίτη». Συλλογές παραμυθιών και δημοτικών τραγουδιών στο πλαίσιο των λαογραφικών ενδιαφερόντων του.

Οι δρόμοι του Γεωργίου Δροσίνη και του Ν. Γεωργίου Πολίτη διασταυρώνονται όταν, στα 1883, ο τελευταίος πείθει το διευθυντή του περιοδικού Εστία να προκηρύξει ένα «διαγώνισμα» «προς συγγραφήν ελληνικού διηγήματος». Το διήγημα που βραβεύτηκε ήταν η Χρυσούλα του Δροσίνη. Η Χρυσούλα κρίθηκε ως «χαριέστατον αγροτικόν ειδύλλιον, ἐν ᾧ μετ' αληθείας και τέχνης θαυμαστής απεικονίζονται σκηναί του βίου των Ελλήνων χωρικών και των κατοίκων επαρχιακής πόλεως, ον ο συγγραφεύς φαίνεται παρατηρητικώτατα σπουδάσας εκ του σύνεγγυς». Με τις συγκεκριμένες βιωματικές εμπειρίες και την ειλικρινή αγάπη προς το συγκεκριμένο περιβάλλον και τους ανθρώπους του, ήταν κάπως φυσικό να συγκινηθεί από το κίνημα του Πολίτη για τη συλλογή και διάσωση όλων των μορφών του λαϊκού πολιτισμού, να το εκλάβει ως αποστολή και να ανταποκριθεί έμπρακτα. Υπήρξε έκτοτε σταθερό, δραστήριο και ενθουσιώδες μέλος του «Κύκλου Πολίτη» και των ιδεών του (με άλλους ομοτέχνους του μεταξύ των οποίων και ο Παλαμάς) εκφράζοντας όμως και τις προσωπικές του απόψεις, όπου έκρινε ότι διαφοροποιείται.

Το ενδιαφέρον για τη «συλλογή» και τη «διάσωση» είναι δύο βασικές αρχές της λαογραφικής θεωρίας και έρευνας. Αλλά η έννοια και πρακτική της συλλογής εμπλουτίζεται από τον Δροσίνη με προσωπικές απόψεις, για το ωραίο ως αισθητική κατηγορία,

και προκύπτουν έτσι από τον ίδιο χώρο, τον αγροτικόν και ειδυλλιακόν. Τα ωραιότερα δημοτικά δίστιχα (1924;), Τα ωραιότερα δημοτικά τραγούδια της αγάπης (1927;) και η Ελληνική Χαλιμά. τα ωραιότερα παραμύθια του ελληνικού λαού (χ.χ.).

Οι σύντομοι πρόλογοι ή σχετικά σχόλια σε άλλα κείμενα του Δροσίνη μάς δίνουν μια εικόνα των προσωπικών αισθητικών απόψεών του.

Λέξεις-κλειδιά: «Κύκλος Πολίτη», λαϊκός πολιτισμός, συλλογή, «το ωραίον».

Βασίλειος Βουβονίκος
Φιλολόγος

Γλωσσικοί αρχαϊσμοί στον πεζογραφικό λόγο του Γεωργίου Δροσίνη.

Στην παρούσα εισήγηση θα επικεντρωθούμε στο πεζογραφικό έργο του Γεωργίου Δροσίνη. Θα επιχειρήσουμε να αναδείξουμε εκείνες τις γλωσσικές επιλογές του συγγραφέα που καταδεικνύουν μια ενσυνείδητη αρχαϊστική τάση, η οποία δεν είναι αποτέλεσμα του γλωσσικού έθους της εποχής ούτε βεβαίως μιας μαθητείας. Ο συγγραφέας χειρίζεται τη γλώσσα δημιουργώντας «επίπεδα αρχαϊσμού», ανάλογα με τη «λογοτεχνική περίσταση» (διάλογος, περιγραφή, εσωτερικός μονόλογος, χαρακτηρισολογία κ.λπ.). Στις πιο αρχαϊστικές εκφάνσεις του αρχαϊστικού του λόγου θα αναζητηθούν πιθανές επιρροές της προγενέστερής του ηθογραφικής παράδοσης.

Λέξεις-κλειδιά: πεζολογικό έργο Γεωργίου Δροσίνη, γλωσσικές επιλογές, ενσυνείδητη αρχαϊστική τάση, επιρροές ηθογραφικής παράδοσης.

Κωνσταντίνος Γαλάνης
Δάσκαλος

Μουσεία και Μουσειοπαιδαγωγική. η περίπτωση του «Μουσείου Γεωργίου Δροσίνη».

Τα μουσεία αποτελούν «ζωντανούς» οργανισμούς και λειτουργούν μέσα σε ορισμένο φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον. Ως «ζωντανοί» οργανισμοί δραστηριοποιούνται δεχόμενοι εισροές και αποδίδοντας εκροές προς το κοινωνικό περιβάλλον. Τις εισροές και εκροές των μουσείων αποτελούν οι επισκέπτες τους, ανάμεσα στους οποίους συμπεριλαμβάνονται και οι μαθητές των σχολείων. Η ποιότητα των εκροών, δηλαδή η μεταβολή στάσεων και συμπεριφορών των μαθητών που επισκέπτονται τα μουσεία, εξαρτάται κυρίως από τη σημαντικότητα των εκθεμάτων, αλλά και τον τρόπο θέασής τους με την ύπαρξη ή όχι μουσειακών εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση μουσειακών εκπαιδευτικών προγραμμάτων με τις αντίστοιχες δρα-

στηριότητες αποτελούν έργο της μουσειοπαιδαγωγικής. Ο ιδιαίτερος αυτός κλάδος της παιδαγωγικής επιστήμης στοχεύει στην επανασύνδεση των μαθητών με τις ρίζες τους, καθώς και στην ενεργοποίησή τους να ανακαλύψουν γνώσεις και να αποκτήσουν δεξιότητες, μέσω της παροχής κινήτρων, όπως είναι το παιχνίδι, η ευχαρίστηση, η φαντασία, η αισθητική και πνευματική καλλιέργεια.

Λέξεις-κλειδιά: Μουσείο Γεωργίου Δροσίνη, Αμαρυλλίς, εκπαιδευτικά προγράμματα, μουσειοπαιδαγωγική, ανάπτυξη δεξιοτήτων.

Αλίκη Γαλιατσάτου,
Χαριτίνη Λιναρδάτου
Ρηνιώ Μπασιά
Ιωάννα Τσιλιγιάννη

Καθηγήτριες Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Ετήσιο Πρόγραμμα μελέτης του έργου του Γεωργίου Δροσίνη στην Α΄ Γυμνασίου. Δημιουργία ομαδοσυνεργατικού ηλεκτρονικού βιβλίου/тетраδίου (OneNote).

Η εισήγηση στοχεύει στην παρουσίαση ενός προτεινόμενου εκπαιδευτικού προγράμματος, το οποίο επιδιώκει να διευρύνει και να εμπλουτίσει το επίσημο Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Α΄ Γυμνασίου, συνδυάζοντάς το με τη συστηματική, ετήσια μελέτη του έργου ενός Έλληνα λογοτέχνη, εν προκειμένω του Γεωργίου Δροσίνη. Η συγκέντρωση των διδακτικών υλικών, η οργάνωση των εκπαιδευτικών διαδικασιών και η εκπόνηση των εργασιών των μαθητών γίνονται στο Microsoft OneNote, ώστε να οικοδομηθεί σταδιακά, κατά τη διάρκεια της χρονιάς, ένα ηλεκτρονικό βιβλίο/тетраδίο, παράλληλο του επίσημου κρατικού. Οι μαθητές εργάζονται και ατομικά και ομαδοσυνεργατικά.

Ακαδημαϊκή βάση του προγράμματος αποτελούν δεκαπέντε κείμενα του σχολικού βιβλίου, τα οποία διδάσκονται στην Α΄ Γυμνασίου. Σε κάθε κείμενο του σχολικού βιβλίου, ο διδάσκων επιλέγει ένα κεντρικό θέμα/έννοια και ζητά από τους μαθητές να το διερευνήσουν περαιτέρω, μελετώντας ένα αντίστοιχο κείμενο (ποίημα ή πεζό) του Γεωργίου Δροσίνη. Η μελέτη των μαθητών κατευθύνεται από το διδάσκοντα μέσω ερωτήσεων/ασκήσεων -συνήθως τριών ή τεσσάρων ανά κείμενο-, ώστε να εξασφαλίζονται η πειθαρχία της σκέψης και η ανάπτυξη της κριτικής ικανότητας, καθώς προκρίνονται -αυτονόητα- κυρίως ασκήσεις σύγκρισης.

Η οργάνωση της μάθησης γύρω από θέματα/έννοιες προκρίνει τη διαθεματικότητα και τη διεπιστημονικότητα και συνδέει το μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας με τα άλλα επιστημονικά πεδία του Προγράμματος Σπουδών. Νεοελληνική Γλώσσα, Αρχαία Ελληνική Γλώσσα και Γραμματεία, Ξένες Γλώσσες, Εικαστικά και Αισθητική Αγωγή, Μουσική.

Η χρήση του Microsoft OneNote, καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς, με εργασίες ατομικές και ομαδικές, στο σχολείο και κατ' οίκον, ωθεί τους μαθητές να συνειδητοποιήσουν ότι οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές και το διαδίκτυο δεν αποτελούν απλά, μεμονωμένα, ευκαιριακά εργαλεία, αλλά ένα ανοιχτό περιβάλλον εργασίας και μάθησης, που απαιτεί τη συνεργασία των μαθητών, οι οποίοι γίνονται υπεύθυνοι για τη μάθησή τους. παράγουν και οικοδομούν οι ίδιοι τη γνώση, αντί να την δέχονται και να την καταναλώνουν παθητικά.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα είναι ελαστικό ως προς τις απαιτούμενες ώρες για την υλοποίησή του. Σε κάθε κείμενο του σχολικού βιβλίου, ο διδάσκων μπορεί να αφιερώσει έναν ελάχιστο χρόνο 15-20 λεπτών, για μια άσκηση σύγκρισης με παράλληλο κείμενο του Γεωργίου Δροσίνη, ή μπορεί να αφιερώνει περισσότερο χρόνο, υλοποιώντας περισσότερες ακαδημαϊκές δραστηριότητες. Επιπλέον, αποτελεί καινοτομία, καθώς είναι προϊόν συνεργασίας εκπαιδευτικών και μαθητών διαφορετικών σχολείων, που επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω της τεχνολογίας, είτε κατά τη διάρκεια του σχολικού μαθήματος είτε κατά τη μελέτη στο σπίτι.

Λέξεις-κλειδιά: φιλιαναγωγία, διακειμενικότητα- συγκριτική μελέτη, ομαδοσυνεργατική μέθοδος, δημιουργία ηλεκτρονικού βιβλίου (One Note).

Αγάθη Γεωργιάδου, δ.φ.

Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Γεωργίου Δροσίνη Άμαρυλλίς: ειδυλλιακή αγροτική Ηθογραφία ή μεταμφιεσμένος Ρομαντισμός;

Έχοντας κερδίσει το βραβείο στο διαγωνισμό της Εστίας το 1883 για «έλληνικόν διήγημα» με τη Χρυσούλα και ανταποκρινόμενος στο αίτημα της εποχής για περιφρόνηση του λαϊκού πολιτισμού, ο Γεώργιος Δροσίνης γράφει το 1886 το διήγημα Άμαρυλλίς. Μέσα από την ιστορία του έρωτα του Στέφανου προς την όμορφη Άμαρυλλίδα, ο Δροσίνης επιδίωξε να αναπαραστήσει ως ειδυλλιακή τη ζωή σε αγροτικό περιβάλλον (Γούβες Ιστιαίας, Β. Εύβοιας).

Το ηθογραφικό στοιχείο, ωστόσο, που παρατηρείται στο έργο, ανταποκρίνεται περισσότερο στο πνεύμα της ηθογραφίας ως απλής και πιστής αναπαράστασης των ηθών, των εθίμων της επαρχιακής ζωής, η οποία δίνει «περισσότερη σημασία σ' αυτά παρά στη διαγραφή και την ολοκλήρωση προσώπων, στην έκφραση συναισθημάτων και παθών ή στην απόδοση μιας πλούσιας ψυχικά ζωής...», επιμένοντας «στο περίβλημα, στο εξωτερικό τοπικό πλαίσιο» (Απόστολος Σαχίνης, Το νεοελληνικό μυθιστόρημα, Εστία, 1997). Τίθεται, επομένως, το ερώτημα αν το διήγημα Άμαρυλλίς μπορεί να θεωρηθεί ειδυλλιακή αγροτική ηθογραφία, κατά τον ορισμό του Παντελή Βουτουρή (Ως εις Καθρέπτην, Προτάσεις και υποθέσεις για την ελληνική πεζογραφία του 19ου

αίωνα, Νεφέλη 1995), ή τελικά το ηθογραφικό στοιχείο λειτουργεί περισσότερο ως πρόσχημα παρά ως ουσία;

Στην εισήγηση, αφού παρουσιαστεί το διήγημα Άμαρυλλίς και οι πρωτότυπες αφηγηματικές αρετές του, θα διαφανεί ότι, παρά την ειδυλλιακή προβολή του αγροτικού βίου, της ομορφιάς της φύσης και των συνθηκών του αγροτικού κόσμου, υπερτερούν σ' αυτό ουσιαστικά τα βασικά γνώρισμα του παρηκμασμένου αυτή τη δεκαετία ευρωπαϊκού Ρομαντισμού.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, Άμαρυλλίς, ειδύλλιο, αγροτική ηθογραφία, ευρωπαϊκός ρομαντισμός, αφηγηματική πρωτοτυπία.

Άλκηστις-Κυριακή Γεωργούλη, MSc
Δασκάλα

Περπατώντας στο παρελθόν του Γεωργίου Δροσίνη. Οι μαθητές μαθαίνουν τη ζωή του ποιητή στο Μουσείο Δροσίνη.

Ο διευρυμένος ρόλος του Μουσείου και μάλιστα ως χώρου Μάθησης και Αγωγής είναι πλέον αναγνωρισμένος και αποδεκτός. Κατά την Μουσειακή Αγωγή συντελείται μάθηση αφενός σε ένα οργανωμένο περιβάλλον και αφετέρου υπό την μορφή άτυπης εκπαίδευσης, η οποία δανείζεται πολλά στοιχεία από την τυπική, όπως τις μεθόδους και τις Θεωρίες Μάθησης, ενώ παράλληλα το Μουσείο επιδιώκει συνεργασία με το Σχολείο.

Στον χώρο του Μουσείου επιτυγχάνεται η εκπαιδευτική αξιοποίηση του πολιτισμού και της κληρονομιάς με στόχο την καλλιέργεια και την ανάπτυξη νοητικών, πνευματικών, συναισθηματικών και αισθητικών δεξιοτήτων. Αυτά μπορούν να υλοποιηθούν μέσα από εκπαιδευτικά προγράμματα που προσφέρουν εναλλακτικές μορφές διδακτικής δράσης, όπως βιωματικές προσεγγίσεις και ενεργητικές μεθόδους μάθησης. Επιδιωκόμενος στόχος της Μουσειακής Εκπαίδευσης είναι να δώσει στα παιδιά ευκαιρίες ενεργητικής συμμετοχής, συνεργασίας, αυτενέργειας και αλληλεπίδρασης τόσο με τους συμμαθητές και τον δάσκαλο, όσο και με τα αντικείμενα του υλικού πολιτισμού. Με αυτό τον τρόπο προσκομίζονται νέες εμπειρίες και εντυπώσεις, ενώ παράλληλα οι νέες γνώσεις δομούνται πάνω στις προϋπάρχουσες. Πολύ σημαντική είναι η ενεργοποίηση όλων των αισθήσεων, η οποία διευκολύνεται χάρη στην εποπτικότητα, την υλικότητα και την αισθητική αξία των εκθεμάτων. Επιπλέον οι εμπειρίες μέσα στο Μουσείο οφείλουν να έχουν διαθεματικό χαρακτήρα έτσι ώστε να προσφέρουν ολιστική και σφαιρική μάθηση. Ως εκ τούτου είναι αναμενόμενο τα μουσειακά εκπαιδευτικά προγράμματα να εισχωρούν σε αρκετά Γνωστικά Αντικείμενα του Σχολικού και Αναλυτικού Προγράμματος για να αποδείξουν στους μαθητές ότι τα Μουσεία και ο πολιτισμός μπορούν να αποτελέσουν μέρος της σχολικής καθημερινότητας.

Τα οφέλη και τα μαθησιακά αποτελέσματα είναι ποικίλα, καθώς ενεργοποιείται η σκέψης, οι αισθήσεις και τα συναισθήματα. Η Μουσικακή Αγωγή μπορεί να καλλιεργήσει την κριτική σκέψη, να μυήσει τα παιδιά στον διάλογο και στην επικοινωνία με τον υλικό πολιτισμό, να προωθήσει δεξιότητες όπως τη δημιουργικότητα και την ομαδική εργασία, να αναπτύξει την αισθητική αγωγή και φυσικά να προκαλέσει συγκίνηση, θαυμασμό και ευχαρίστηση.

Πάνω σε αυτές τις επιδιώξεις και τις απαιτήσεις στηρίζεται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Περπατώντας στο παρελθόν του Γεωργίου Δροσίνη», το οποίο μπορεί να υλοποιηθεί στο Μουσείο Δροσίνη και απευθύνεται σε μαθητές των τριών τελευταίων τάξεων του Δημοτικού. Πρόκειται για ένα κυνήγι κρυμμένων θησαυρών που αφορούν τον ποιητή. Οι μαθητές χωρισμένοι σε ομάδες καλούνται να φέρουν εις πέρας μερικές δραστηριότητες. Μέσα από αυτές ανακαλύπτουν το ποιητικό έργο του Γεωργίου Δροσίνη, σημαντικές πτυχές της ζωής του, αλλά και την συνεισφορά του στην εκπαίδευση. Στόχος του προγράμματος είναι οι μαθητές να μάθουν και να ευχαριστηθούν την επίσκεψη, έτσι ώστε μελλοντικά να αναζητήσουν ξανά τον δρόμο προς το Μουσείο.

Ακριβή Γκιουλέκα, MSc
Μαρία Παραρά, MSc
Εκπαιδευτικοί

Τα μελοποιημένα ποιήματα του Γεωργίου Δροσίνη ως καθρέφτης της Εθνικής και Πολιτισμικής Ταυτότητας.

Η Εθνική Ταυτότητα είναι μια πολυδιάστατη έννοια, η οποία περιλαμβάνει ένα σύνολο στοιχείων που προσδίδουν σε κάθε άτομο συγκεκριμένη υπόσταση. Μάλιστα, ο καθένας την κατέχει και δεν την αποχωρίζει ούτε όταν απομακρύνεται από τα στενά γεωγραφικά όρια του Έθνους. Ωστόσο, η ενασχόληση με την έννοια της ταυτότητας μας οδηγεί στη διατύπωση πλήθους ερωτημάτων. Από ποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αποτελείται η εθνική και η πολιτισμική ταυτότητα κάθε λαού; Ποιοι παράγοντες συμβάλλουν στη διαμόρφωσή της; Ποια στοιχεία αντλούμε παρατηρώντας τα χαρακτηριστικά της εθνοπολιτισμικής ταυτότητας κάθε Έθνους; Και με τη σειρά τους αυτά τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά πώς επηρεάζουν τους ανθρώπους των τεχνών και των γραμμάτων; Πώς αυτή αποτυπώνεται στο έργο τους; Σε αυτό το πλαίσιο συνειδητοποιούμε ότι ο Γεωργίου Δροσίνης, ως ένας κατεξοχήν υπέρμαχος της παιδείας και του πολιτισμού, μας άφησε ένα πλούσιο έργο, μέσα στο οποίο μπορούμε να εντοπίσουμε έντονα στοιχεία που αφορούν την Ελληνική εθνοπολιτισμική ταυτότητα του Έθνους μας. Στην παρούσα εισήγηση, θα διερευνήσουμε αρχικά την εθνοπολιτισμική ταυτότητα όπως αυτή καθρεφτίζεται μέσα από δύο μελοποιημένα ποιήματα του Γεωργίου Δροσίνη. Σε δεύτερο επίπεδο, θα συγκρίνουμε το κατά πόσο η εκ των υστέρων συνέ-

νωση της μουσικής με το ποιητικό κείμενο συνάδει με την εθνικοπολιτισμική ταυτότητα που επιδιώκει να προβάλλει ο ποιητής. Εν κατακλείδι, πιστεύουμε ότι η κατανόηση των δύο αυτών διαστάσεων μπορεί να αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο στα χέρια του σύγχρονου εκπαιδευτικού.

Λέξεις-κλειδιά: ταυτότητα, εθνική ταυτότητα, μελοποιημένα ποιήματα, διαθεματικότητα, μουσική εκπαίδευση.

Βασιλική Γκούνη,
Δασκάλα
Χρήστος Σιορίκης, Med
Δάσκαλος

Η μυγδαλιά ξανανθίζει μέσα στα χρόνια. παραλλαγές και καλλιτεχνικές μεταγραφές του ποιήματος και η διδακτική του αξιοποίηση στο Δημοτικό.

Η Ανθισμένη Μυγδαλιά είναι ένα ποίημα που γράφτηκε στα τέλη του 19ου αιώνα και απέκτησε μεγάλη δημοτικότητα τόσο στο κοινό της εποχής όσο και στις μετέπειτα γενιές. Η μελοποίηση του έργου σηματοδότησε την προώθησή του στο ευρύ κοινό, από το οποίο τραγουδήθηκε κατά κόρον, ενώ η συγκεκριμένη σύνθεση είναι γνωστή ακόμα και σήμερα. Το περιεχόμενο του ποιήματος προσείλκυσε, επίσης, το ενδιαφέρον διανοουμένων της εποχής και μεταγενέστερων μελετητών, όπως διαφαίνεται από ποικίλες σχετικές αναφορές στο έργο τους.

Η παρουσία του χρόνου, ως καταλυτικής δύναμης στον κύκλο της ζωής, και ο ρόλος του στη φθορά της νεότητας είναι ένα θέμα διαχρονικό που θίγεται με ρομαντικούς τόνους στην Ανθισμένη Μυγδαλιά, και με έναν τρόπο που καθιστά το έργο ανοιχτό σε πολλαπλές αναγνώσεις και συναναγνώσεις κατά την αισθητική του πρόσληψη. Ο ίδιος ο δημιουργός, ανταποκρινόμενος στο περιεχόμενο του ποιήματος μετά από χρόνια, εξέφρασε την πρόθεσή του - σε μια ενδεχόμενη επανασύνθεση του έργου - να προσανατολίσει την ποιητική φωνή υπέρ των χρόνων της νεότητας, σε αντίθεση με ό,τι προβάλλεται στο αρχικό ποίημα. Το έργο αυτό αποτέλεσε πηγή έμπνευσης και για άλλους καλλιτέχνες, με χαρακτηριστικό παράδειγμα το συνθέτη που το μελοποίησε, αλλά και δημιουργούς που αξιοποίησαν άλλα εκφραστικά μέσα - όπως τις εικαστικές τέχνες-, για να αποτυπώσουν τις αισθητικές τους ανταποκρίσεις για το περιεχόμενό του.

Τα προαναφερθέντα αναδεικνύουν τη σημασία μιας προτεινόμενης διδακτικής αξιοποίησης της Ανθισμένης Αμυγδαλιάς στη σύγχρονη εποχή. Στην παρούσα μελέτη, παρουσιάζονται διδακτικές προτάσεις για τη δημιουργική προσπέλαση του δημοφιλούς αυτού έργου από μαθητές/-τριες του Δημοτικού μέσα από αναγνωστικό - κεντρικές προσεγγίσεις. Ειδικότερα, προτείνονται διδακτικές στρατηγικές και δημιουργικές δρα-

στηριότητες που επιτρέπουν την ενεργό συμμετοχή των νεαρών αναγνωστών στην ερμηνεία του συγκεκριμένου ποιήματος συνδυαστικά με την αξιοποίηση άλλων τεχνών στη διδασκαλία της Λογοτεχνίας. Έτσι, αναδεικνύονται τρόποι με τους οποίους μπορούν να αξιοποιηθούν οι ποικίλες παραλλαγές του ποιήματος, όπως έχουν παραδοθεί είτε στιχουργικά, είτε μέσα από ποικίλες καλλιτεχνικές του μεταγραφές. Τέλος, παρουσιάζονται διδακτικές προσεγγίσεις για την αισθητική πρόσληψη και την ερμηνεία του έργου από το σύγχρονο μαθητικό κοινό, αρκετά χρόνια μετά από την εποχή στην οποία γράφτηκε.

Λέξεις-κλειδιά: ανθισμένη μυγδαλιά, αναγνωστικό - κεντρικές διδακτικές προσεγγίσεις, Δημοτικό.

Ανθούλα Δανιήλ, δ.φ.
Κριτικός Λογοτεχνίας

Ο Γεώργιος Δροσίνης ως ανταποκριτής από τη Γερμανία

Ο Γεώργιος Δροσίνης ζει, από το 1885 έως το 1888 με διαλείμματα, στη Γερμανία, όπου πήγε για σπουδές. Στο διάστημα αυτό αρθρογραφεί στο περιοδικό Μη χάνεσαι. Επίσης, στέλνει ανταποκρίσεις στον Γεωργίου Κασδόνη, εκδότη του περιοδικού Εστία, καθώς και στον εκδότη της εφημερίδας Ακρόπολις Βλάση Γαβριλίδη. Συγκεκριμένα, στέλνει στο περιοδικό στίχους και στην εφημερίδα άρθρα επίκαιρα, σχετικά με την καλλιτεχνική κίνηση της Λειψίας και της άλλης Γερμανίας, επ' αμοιβή, βεβαίως. Έντεκα είναι τα άρθρα που δημοσίευσε με θέμα την καλλιτεχνική κίνηση της Λειψίας ή διάφορες μορφές του κοινωνικού βίου άλλων πόλεων ή περιοχών της Γερμανίας. Οι αναμνήσεις του αυτές μνημονεύονται αργότερα και στα Ημερολόγια του, ΣκόρπιαΦύλλα της Ζωής μου. Ο προσεκτικός αναγνώστης των συγκεκριμένων ανταποκρίσεων θα διακρίνει ότι ο ποιητής δεν αναπαράγει ό,τι βλέπει ούτε ό,τι συμβαίνει, αλλά επιλέγει ό,τι συγκινεί και ενδιαφέρει αυτόν, έναν Έλληνα ποιητή, ή τον Έλληνα αναγνώστη στην Ελλάδα, ότι δηλαδή προβάλλει την Ελλάδα.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, ανταποκριτής στη Γερμανία, αρθρογράφος, φιλόπατρις.

Σοφία Δουμανίδου
Τελειόφ. Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης

Τα ποιήματα του Γεωργίου Δροσίνη ως πεδίο οικοδόμησης γνώσεων και καλλιέργειας δεξιοτήτων για μαθητές με νοητική αναπηρία.

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι ο προσδιορισμός εκπαιδευτικών δραστηριο-

τήτων ειδικής εκπαίδευσης, οι οποίες θα βασίζονται στο έργο του Έλληνα ποιητή και πεζογράφου Γεωργίου Δροσίνη. Το έργο του Γεωργίου Δροσίνη κρίνεται ιδιαίτερος αξιόλογος για την ελληνική λογοτεχνία και χαρακτηρίζεται από πλουραλισμό εικόνων. Το παραπάνω είναι άκρως σημαντικό για την εκπαίδευση ατόμων με νοητική αναπηρία και μέσα από μια διαθεματική προσέγγιση μπορεί να αποτελέσει τη βάση πάνω στην οποία θα οικοδομηθούν αποτελεσματικές εκπαιδευτικές παρεμβάσεις ειδικής αγωγής.

Αρχικά, εξετάσθηκε μια πλειάδα ποιημάτων του διακεκριμένου λογοτέχνη και κατόπιν επιλέχθηκαν δυο εξ αυτών, "Ο Ήλιος κι ο Αέρας" και "Τα Πρωτοβρόχια". Το περιεχόμενο των συγκεκριμένων ποιημάτων αναλύθηκε και μετά τον απαραίτητο διδακτικό μετασχηματισμό του γνωστικού αντικείμενου οργανώθηκαν εκπαιδευτικές δραστηριότητες. Αυτές οι δραστηριότητες βασίστηκαν στις προτεινόμενες από τη βιβλιογραφία διδακτικές προσεγγίσεις για μαθητές με νοητική αναπηρία και δομήθηκαν με σκοπό τη γνωστική ανάπτυξη και την καλλιέργεια δεξιοτήτων του συγκεκριμένου μαθητικού πληθυσμού. Ειδικότερα, βασίστηκαν στην επανάληψη, στη χρήση πλούσιου οπτικού υλικού, στην απλότητα, στη δημιουργία ενός οικείου και ζεστού περιβάλλοντος δράσης, στα παιχνίδια ρόλων, στη μίμηση και στη δραματοποίηση. Επιπρόσθετα, κατά τη δόμησή τους, δόθηκε έμφαση στο ομαδοσυνεργατικό προσανατολισμό. Η δυνατότητα συνεργασίας μεταξύ των μαθητών αποτελεί βασική στρατηγική αποδοτικής διδασκαλίας παιδιών με νοητική αναπηρία, προκειμένου να υπάρξει ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων. Η εκμετάλλευση της πλούσιας λογοτεχνικής ελληνικής παράδοσης ως πεδίο ουσιαστικής ανάπτυξης των μαθητών γενικής και ειδικής αγωγής αποτελεί ένα στοίχημα για την εκπαιδευτική αλλά και την ακαδημαϊκή κοινότητα. Ως εκ τούτου, προτείνονται περαιτέρω έρευνες για αξιολόγηση ανάλογων εκπαιδευτικών παρεμβάσεων.

Λέξεις-κλειδιά: Νοητική Αναπηρία, Ειδική Αγωγή, Διαθεματικότητα, Γεωργίος Δροσίνης.

Σωτηρία Καζιόλα
Φιλολόγος

Η θέση του Γεωργίου Δροσίνη στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, η επαφή των μαθητών με εκείνον και τους εκπροσώπους της γενιάς του και τρόποι γνωριμίας μέσω creativeteaching.

Η παρούσα ερευνητική απόπειρα εστιάζει στη διερεύνηση της θέσης που κατέχει ο Γεωργίος Δροσίνης στο Γυμνάσιο, καθώς και στον βαθμό επαφής των μαθητών τόσο με εκείνο, όσο και με τους συγχρόνους του. Η απορρέουσα επιδίωξη θα είναι, σπριζόμενοι στα αποτελέσματα της έρευνας, να προτείνουμε τρόπους επαφής με τον ποιητή, μέσω creativeteaching, ώστε να βοηθήσουμε στην αναβάθμιση της διδακτικής

πράξης του μαθήματος της Λογοτεχνίας. Η επιλογή του ερευνητικού αντικειμένου και η ανάληψη της εν λόγω πρωτοβουλίας εδράζονται στην προσωπική διαπίστωση πως οι μαθητές δε γνωρίζουν στην πλειονότητά τους τη γενιά του '80 και κατ' επέκταση τον Γεωργίου Δροσίνη, καθώς επίσης και στο γεγονός ότι οι παραδοσιακές μέθοδοι διδασκαλίας έρχονται σε αντίθεση με τα σύγχρονα ενδιαφέροντα των νέων.

Αναλυτικότερα, θα πραγματοποιηθεί ποιοτική έρευνα, σε δείγμα 30 μαθητών Γυμνασίου. Η επιλογή για την τεχνική συλλογής δεδομένων, μέσω συνέντευξης, προέκυψε από το γεγονός ότι η τελευταία προσφέρει ελευθερία λόγου, κάτι εξαιρετικά επικερδές για το σκοπό της έρευνας. Θα γίνει χρήση της ημιδομημένης συνέντευξης, αφού είναι πιο ευέλικτη και επιτρέπει να γίνει εμβάθυνση μέσω περαιτέρω διευκρινιστικών ερωτήσεων και καταγραφή προσωπικών εμπειριών. Απώτερος σκοπός των παραπάνω, είναι, μέσω της παρούσας προσπάθειας, να προταθούν σύγχρονοι τρόποι διδασκαλίας της λογοτεχνικής περιόδου της γενιάς του '80, μέσω του παραδειγματικού μοντέλου ενός έργου του Γεωργίου Δροσίνη.

Λέξεις-κλειδιά: έρευνα, Δροσίνης, Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, γενιά 1880, επαφή μαθητών, creative teaching.

Ευαγγελία Καλεράντε

Επίκουρη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

Ο ρόλος του περιοδικού «Εθνική Αγωγή» στην εκπαίδευση. εκπαιδευτικός κριτικός λόγος και πολιτική.

Στην εισήγηση μας εξετάζεται το περιεχόμενο του περιοδικού «Εθνική Αγωγή» με έμφαση στον εκπαιδευτικό λόγο. Αναλύονται διαστάσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής και συνδυαστικά προβάλλονται απόψεις για το ρόλο της εκπαίδευσης στη συγκρότηση της εθνικής ταυτότητας. Παράλληλα, προβάλλεται ο εκπαιδευτικός λόγος, με έμφαση σε ζητήματα πολιτικής, σε σύνθετες οικονομικές-πολιτικές δομικές συνθήκες. Με την ανάλυση λόγου διατυπώνονται ερωτήματα για τη σχέση του περιοδικού με την εκπαιδευτική πολιτική της εποχής- σε εθνικό επίπεδο, μέσα από την ανάλυση προτάσεων και για την οργάνωση του κράτους, με οικονομικούς όρους.

Η έρευνα περιλαμβάνει και την εκτύλιξη της παιδαγωγικής επιστήμης, όπου διαφαίνεται η διασύνδεση της Ελλάδος με τις ευρωπαϊκές χώρες. Με βάση τα άρθρα του περιοδικού συγκροτούνται οι αλυσίδες εκπαιδευτικού νοήματος και αντίστοιχου πολιτικού λόγου σε μια περίοδο που, μέσω της εκπαίδευσης, εκτιμάται ότι η Ελλάδα μπορεί να ενταχθεί στους πολιτισμένους λαούς.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, περιοδικό “Εθνική Αγωγή”, εκπαιδευτική πολιτική, παιδαγωγική επιστήμη.

Τασούλα Καραγεωργίου, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Ο λυρισμός του Δροσίνη και τα δημοτικά τραγούδια της αγάπης.

Ακραιφνής και λεπταίσθητος ο λυρισμός του Δροσίνη έλκει μεν την καταγωγή του από τους μεγάλους λυρικούς της αρχαϊκής εποχής -στον βαθμό που είναι λυρισμός του εγώ-, δέχεται επιδράσεις από τους ευρωπαϊούς ομοτέχνους του, όπως ο Χάινε, παράλληλα όμως αντλεί στοιχεία γλωσσικά, υφολογικά και μορφολογικά από την ανεξάντλητη πηγή του δημοτικού τραγουδιού. Η εισήγηση θα επιχειρήσει να αναδείξει τη σχέση της ποιητικής δημιουργίας του Δροσίνη με το δημοτικό τραγούδι -και μάλιστα με το δημοτικό τραγούδι της αγάπης- έχοντας ως βάση τη συλλογή με τίτλο Τα ωραιότερα δημοτικά τραγούδια της αγάπης (Σιδέρης 1927) έργο στο οποίο περιλαμβάνονται ερωτικά δημοτικά τραγούδια τα οποία ο ίδιος ο ποιητής συνέλεξε και εξέδωσε.

Όλγα Καραδάκη
Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Γνωρίζω και ερμηνεύω - Δημιουργώ και εμπνέομαι με αφορμή την ποίηση του Γεωργίου Δροσίνη.

Η διδακτική πρόταση που καταθέτω ανήκει στη θεματική: ο Δροσίνης και το λογοτεχνικό του έργο, αλλά εμπεριέχει και στοιχεία δημιουργικής γραφής. Μέσα από τη συγκεκριμένη διδακτική πρόταση θα αναδειχτεί ότι ο Δροσίνης δημιουργεί ενάντια στον Ρομαντισμό που στην εποχή του είχε φτάσει σε τέλμα. Συνεπώς, από την άποψη αυτή, θα τονιστεί το ανανεωτικό πνεύμα που εισάγει στη Νέα Ελληνική Λογοτεχνία. Θα αναδειχτεί επίσης η επίδραση που δέχτηκε από τον Παρνασσισμό και τον Ν. Πολίτη, με τις λαογραφικές του έρευνες, έφερε στο φως μια ανανεωμένη αντίληψη για την ελληνική παράδοση. Θα τονιστεί η χρήση της δημοτικής στα ποιήματά του, αλλά και η επίδραση που δέχτηκε από Heine και Corree, για να δημιουργήσει τη δική του φυσιογνωμία.

Τα παραπάνω θα πραγματοποιηθούν με σύγχρονες διδακτικές μεθόδους (ομαδοσυνεργατική μάθηση, κειμενοκετρική και επικοινωνιακή προσέγγιση της λογοτεχνίας, δημιουργικές δραστηριότητες). Η ποίηση του Δροσίνη θα συνδεθεί με τη ζωή και θα κατανοηθεί ως μέρος μιας σύνθετης πολιτισμικής πραγματικότητας. Ο ρόλος των μαθητών θα είναι δυναμικός και δημιουργικός. Στόχος είναι οι μαθητές να μετατραπούν έτσι σε δυναμικούς αναγνώστες και δημιουργούς της γνώσης.

Λέξεις-κλειδιά: λαογραφία, παραγωγή κριτικού λόγου, παραγωγή δημιουργικού λόγου, φιλαναγνωσία, ομαδοσυνεργατική μάθηση.

Αχιλλέας Κατσαρός
Φιλολόγος - Ποιητής

Ο Δροσίνης ως παραμυθάς.

Ο Δροσίνης στο διήγημα-παραμύθι «Ο Βιολιστής» επιχειρεί να προσεγγίσει το θέμα της αγάπης και της ματαιότητας των πραγμάτων. Χρησιμοποιεί ένα αντίθετο ζεύγος εννοιών, πραγματικότητα-φαντασία, για να το επιτύχει αυτό. Η παρούσα εισήγηση στοχεύει να φωτίσει την ιδιαίτερη τεχνική του συγγραφέα με σκοπό το δεδομένο αυτό να χρησιμοποιηθεί στη διαδικασία της δημιουργικής γραφής. Ο ομιλητής κινείται σε δύο επίπεδα, τον τρόπο σύνθεσης του μύθου και την, κατά κάποιο τρόπο, διαχρονία, από την άποψη του περιεχομένου, ανάμεσα στην πραγματικότητα και τη φαντασία ως θέματα και τεχνικές, ταυτόχρονα. Ο γράφων θεωρεί πως ο παραμυθάς Δροσίνης ταυτίζει τα δύο αυτά στοιχεία με τρόπο ευρηματικό και τα χρησιμοποιεί άλλοτε ως θέματα και άλλοτε ως τεχνικές κατανόησης. Τέλος, επιχειρείται μια μορφική-δομική ανάλυση του έργου, με στόχο να φωτιστεί και μέσα από εδώ ο πραγματικά επινοητικός και απλός τρόπος του Δροσίνη να πει κάτι τόσο μεγάλο και να το κάνει να μοιάζει εύκολο ενώ δεν είναι.

Λέξεις-κλειδιά: Αγάπη-ματαιότητα, πραγματικότητα-φαντασία, σύνθεση του μύθου.

Θεοδώρα Κολυπέρα
Φιλολόγος - Μουσειολόγος
Αργυριάδης Αλέξανδρος
Επίκουρος Καθηγητής Frederick University Κύπρου

Τα Μουσεία ως χώροι άτυπης μάθησης για μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Τα τελευταία χρόνια στις έρευνες δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στην ένταξη ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο σχολικό περιβάλλον, γεγονός που επιβεβαιώνεται με την ανάλυση και χρήση των όρων «σχολική ένταξη» ή «συνεκπαίδευση». Παρόλα αυτά η εκπαίδευση προσφέρεται και σε χώρους «έξω» από τις αίθουσες του σχολείου, όπως στους χώρους μουσείων.

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η μεταφορά της ειδικής εκπαίδευσης αλλά και νέων θεωρητικών τάσεων, όπως αυτή της «ένταξης» από τον τυπικό χώρο μάθησης που είναι το σχολείο, σε χώρους άτυπης μάθησης, όπως είναι οι χώροι μουσείων, προτείνοντας τον όρο «μουσειακή ένταξη» καθώς επίσης, η διερεύνηση της κυριακής μουσειοπαιδαγωγικής πραγματικότητας και η σχέση της με την ειδική εκπαίδευση, εστιάζοντας στα μουσεία της πόλης της Λευκωσίας. Για την επίτευξη των παραπάνω

στόχων χρησιμοποιήθηκε η ποιοτική μέθοδος με ερευνητικό μέσο την ημιδομημένη συνέντευξη. Για την διεξαγωγή της έρευνας επελέγη ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα έξι υπεύθυνων εκπαιδευτικών προγραμμάτων μουσείων, από ιδιωτικά και δημόσια μουσεία της πόλης της Λευκωσίας.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων έγινε φανερό πως η «ένταξη» πρέπει να επιδιώκεται παράλληλα σε όλους τους χώρους μάθησης. Τα τμήματα εκπαιδευτικών προγραμμάτων των μουσείων οφείλουν να απαρτίζονται από διεπιστημονικές ομάδες, ειδικά καταρτισμένες. Επίσης, αξίζει να επισημανθεί η σπουδαιότητα για σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων ειδικά σχεδιασμένων για τις ιδιαίτερες ανάγκες όλων των μαθητών. Μέρος των ερωτήσεων αποτελεί και η χρήση της ποίησης ως εκπαιδευτικού μέσου με πολύ ενδιαφέροντα αποτελέσματα.

Λέξεις-κλειδιά: Μουσείο, Άτυπη εκπαίδευση, Ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αναπηρίες, Ιστορία

Γεωργία Κούμα

Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων
στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου

Μια σύγχρονη «οικολογική» περιδιάβαση στην ποίηση του Γεωργίου Δροσίνη.

Η ποίηση του Γεωργίου Δροσίνη αγγίζει τις καρδιές των ανθρώπων, γιατί χαρακτηρίζεται από απλότητα, αμεσότητα, γλαφυρότητα και παραστατικότητα. Ο ευσυγκίνητος φυσιολάτρης ποιητής μας γνωρίζει, παρατηρεί, αγαπά, τραγουδά, δανειζόμενος τα μοτίβα του δημοτικού τραγουδιού. Λατρεύει τη φυσική ομορφιά την οποία ο Θεός απλόχερα σκόρπισε γύρω μας. Ελληνολάτρης και Πατριδολάτρης, υπό τις παροτρύνσεις του Νικολάου Πολίτη, ακολουθεί συνειδητά το λαογραφικό και γλωσσικό κίνημα της εποχής του, δίνοντάς μας ποιητικές συλλογές οι οποίες, κατά τον Τέλλο Άγρα, μπορούν να χωρισθούν σε τρεις κατηγορίες. Η μια μιλάει μέσα στην ψυχή μας, με τα συναισθήματα της χαράς και της λύπης, της νοσταλγίας, του ρεμβασμού, του στοχαστικού ονείρου, του θανάτου. Η άλλη παρουσιάζει τον έμπειρο ποιητή πάνω στα θέματα της Ελληνικής Ιστορίας. Και η τρίτη κατηγορία, τα ποιήματα που έχουν τη δροσιά της φύσης, του έρωτα και τα λαογραφικά παραστατικά θέματα με τις συγκινητικές εικόνες από τις παραδόσεις του λαού μας. Αναγιγνώσκοντας σήμερα κάποια από τα ποιήματά του, θα προσπαθήσουμε να συνδιαλεχθούμε με αυτόν τον «ντελικάτο» ποιητή, τον αληθινά Αττικό σε χάρη και κομψότητα, κατά τον Καθηγητή Louis Roussel.

Μπορεί και σήμερα ο αναγνώστης να αιχμαλωτίζεται από το εξακολουθητικό ξετύλιγμα των εικόνων του ενός ποιήματος μετά το άλλο, όπως έγραψε ο Γάλλος Καθηγητής Clément, όταν διάβασε την ποιητική συλλογή του Γεωργίου Δροσίνη «Θα

βραδιάζη»; Μπορεί και σήμερα ο αναγνώστης να συγκινηθεί από τη μουσικότητα των στίχων του ποιητή μας, όπως ο Claudel αλλά και πολλοί επώνυμοι και απλοί, καθημερινοί άνθρωποι της εποχής του; Μπορεί και σήμερα ο αναγνώστης να ξαποστάσει για λίγο από την τύρβη της καθημερινότητας και, ταξιδεύοντας αντάμα με τον ευαίσθητο και αισθαντικό Δροσίνη, να αναθεωρήσει αρχές και αξίες του και να επαναπροσδιορισθεί ως άνθρωπος; Ως άνθρωπος, ο οποίος θα γνωρίσει και θα αγαπήσει την πατρίδα του, τις ρίζες του, τον πολιτισμό του, τη φύση που αφειδώλευτα τον αγκαλιάζει και θα συμβάλει, ενεργά και συνειδητά, στο ανέβασμα του Ανθρώπου;

Αυτός ο αισιόδοξος, σιγανόφωνος τραγουδιστής της ζωής, του έρωτα, της ειδυλίας της φύσης συνοδοιπορεί μαζί μας ανεπιτήδευτα, χάρη στην ελληνικότητα της ποίησής του, την καθαρότητα και το ευπρόσιτο των στίχων του.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, ποίηση, φυσιολατρία, Ελληνική Ιστορία, έρωτας, λαογραφία.

Βασιλική Κωστάκη, MA
Φιλολογος
Συμεών Νικολιδάκης, MA, MSc
Φιλολογος

Οι νέες τεχνολογίες στη λογοτεχνική διακειμενική προσέγγιση. το έργο του Γεωργίου Δροσίνη ως μελέτη περίπτωσης.

Στην εισήγηση μας εξετάζεται η συμβολή των νέων τεχνολογιών στη μελέτη της Λογοτεχνίας. Εστιαζόμαστε στο έργο του Γεωργίου Δροσίνη ως μελέτη περίπτωσης, προκειμένου να παρουσιάσουμε τη λειτουργικότητα των νέων τεχνολογιών στο λογοτεχνικό του έργο. Ειδικότερα, επικεντρωνόμαστε στις θεματικές ενότητες: α) βιογραφία, β) σπουδές, γ) δημοσιεύσεις στον τύπο και δ) λογοτεχνική έκφραση.

Με βάση αυτές τις θεματικές παρουσιάζουμε ένα μοντέλο προσέγγισης του έργου του από τους μαθητές, όπου αξιοποιούνται, αναλυτικά, εργαλεία βιογραφικής ανάλυσης και κριτικής ανάλυσης λόγου. Το έργο του Δροσίνη μελετάται στον ιστορικό χρόνο διεπιστημονικά και διαθεματικά, μέσα από τις συνδυαστικές αφηγήσεις της δυναμικής μιας εποχής, όπου διαφορετικά λογοτεχνικά ρεύματα, πολιτικές και κοινωνικές τάσεις εγκλείονται και νοηματοδοτούν το λογοτεχνικό περιεχόμενο.

Λέξεις-κλειδιά: νέες τεχνολογίες, λογοτεχνικός λόγος, ιστορικότητα, εκπαιδευτικό περιβάλλον.

Ευφροσύνη Κωσταρά, PhDc
Μάνος Παυλάκης, PhDc
Εκπαιδευτές Ενηλίκων

Η τέχνη στη διαπολιτισμική εκπαίδευση: ξαναδιαβάζοντας κριτικά το έργο του Δροσίνη με αφορμή το προσφυγικό ζήτημα.

Η δύναμη και η αξία του λογοτεχνικού και ποιητικού λόγου, καθώς και κάθε μορφής τέχνης γενικότερα, έγκειται στο γεγονός ότι μπορεί σύντομα και αβίαστα να γεννά παρόμοια συναισθήματα και σκέψεις σε όποιον έρχεται σε επαφή μαζί τους, ανεξάρτητα από την ηλικία ή την καταγωγή, και, επομένως, να λειτουργεί ενωτικά.

Με αφετηρία αυτή τη σκέψη, αλλά και με αφορμή τα όσα συμβαίνουν τους τελευταίους μήνες στην Ελλάδα, ύστερα από τη μαζική έλευση προσφυγικού πληθυσμού, η παρούσα ανακοίνωση στόχο έχει να αξιοποιήσει διδακτικά το έργο του ποιητή Γεωργίου Δροσίνη για την μελέτη θεμάτων που αφορούν την ξενιτιά και τον ξεριζωμό.

Ειδικότερα, αξιοποιώντας τη μέθοδο του Α. Κόκκου, Μετασχηματίζουσα Μάθηση μέσα από την Αισθητική Εμπειρία, θα επιχειρήσουμε να επεξεργαστούμε περισσότερο κριτικά το ζήτημα της ξενιτιάς έτσι όπως αυτό θίγεται σε ποιήματα του Δροσίνη, π.χ. Πατρίδα και Χώμα Ελληνικό, αλλά και σε άλλες μορφές τέχνης, προτείνοντας έτσι μία εναλλακτική διδακτική προσέγγιση.

Αυτή θα μπορούσε να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο μαθημάτων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και όχι μόνο, αποβλέποντας αφενός στη μελέτη του έργου του Γεωργίου Δροσίνη και επιτυγχάνοντας αφετέρου την ενίσχυση της κριτικής σκέψης των εκπαιδευομένων μέσω της γόνιμης και δημιουργικής επαφής τους με την τέχνη.

Λέξεις-κλειδιά: διαπολιτισμική εκπαίδευση, μετασχηματίζουσα μάθηση, τέχνη.

Φάνης Κωστόπουλος, MA
Φιλολόγος

Ο Δροσίνης και τα περιοδικά «Ραμπαγός» και «Μη χάνεσαι».

Το θέμα της εισήγησης αρχίζει με τα πρώτα φανερώματα της σάτιρας στον ελληνικό τύπο κατά τη διάρκεια της Ελληνικής Επανάστασης και ως την ίδρυση του ελληνικού κράτους. Μετά ακολουθεί μια διαχρονική αναφορά στα σημαντικότερα σατιρικά περιοδικά της Αθήνας που κυκλοφόρησαν πριν από τα επίσης σατιρικά περιοδικά «Ραγκαβάς» και «Μη χάνεσαι». Πότε δηλαδή πρωτοπαρουσιάζονται αυτά τα περιοδικά στο αναγνωστικό κοινό της Αθήνας, ποιοι τα εξέδιδαν, ποιος ο ρόλος τους στην πολιτική ζωή του τόπου, ποιες δυσκολίες αντιμετώπισαν από τη λογοκρισία της εποχής και πόσο καιρό κράτησε η κυκλοφορία τους; Επίσης, και ό,τι σχετίζεται με τα περιοδικά

αυτά και αξίζει να αναφερθεί. Στη συνέχεια, γίνεται λόγος για τα περιοδικά του θέματος, τον «Ραγκαβά» και το «Μη χάνεσαι», με στόχο να καλυφθούν τα ίδια ερωτήματα που αναφέρθηκαν πιο πάνω για τα άλλα περιοδικά και, επιπλέον, να τονιστεί ο ρόλος που έπαιξαν στην πολιτική ζωή του τόπου, στο γλωσσικό ζήτημα, ένα επίμαχο θέμα την εποχή εκείνη, και γενικότερα στα ελληνικά γράμματα. Τέλος, τα περιοδικά αυτά σχετίζονται με τα πρώτα δημοσιογραφικά βήματα του Γεωργίου Δροσίνη, ο οποίος μέσα από τις στήλες αυτών των περιοδικών όχι μόνο αρχίζει τη δημοσιογραφική του καριέρα, αλλά και γίνεται γνωστός ως ποιητής στο πλατύ αναγνωστικό κοινό της Αθήνας με το ψευδώνυμο Αράχνη, ενώ, όπως λέει ο ίδιος ο Δροσίνης, με το να γράφει στα ίδια αυτά περιοδικά και ο Παλαμάς θεμελιώθηκε η γνωστή φιλία που τους ένωνε και πέρασε και στην ποίησή τους.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, σάτιρα, περιοδικά, «Ραγκαβάς», «Μη χάνεσαι», δημοσιογραφία.

Αντώνης Μαστραπάς, δ.φ.

Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Η αρχαιογνωσία του Γεωργίου Δροσίνη στην «Έρση».

Ο Γεωργίου Δροσίνης εξέδωσε το 1922 το μυθιστόρημα με τον τίτλο Έρση. Πρωταγωνιστές στο έργο είναι ένα ζευγάρι, ο Παύλος και η Έρση. Το επάγγελμα του Παύλου -είναι αρχαιολόγος- και το, υιοθετημένο από την αθηναϊκή μυθολογία, όνομα της συζύγου του αποτελούν τους δύο πόλους γύρω από τους οποίους ξεδιπλώνεται η αρχαιογνωσία του συγγραφέα.

Τα αρχαιογνωστικά στοιχεία του έργου είναι πολλά, συνδέονται τόσο με τη δομή του έργου όσο και με την ύφανση της υπόθεσής του. Η αρτιότητα των αρχαιολογικών γνώσεων, η πληρότητα των μυθολογικών αναφορών και οι επιστημονικές αισθητικές αναλύσεις της αρχαίας ελληνικής τέχνης, που συναντάμε στο έργο, παρουσιάζουν μία πλευρά της κλασικής κατάρτισης και της αρχαιογνωστικής παιδείας του συγγραφέα. Ο Γεωργίου Δροσίνης αναδεικνύεται σε βαθύ γνώστη του αρχαίου ελληνικού κόσμου.

Σκοπός πρωταρχικός, αυτής της μελέτης, αποτελεί η ανίχνευση και η καταγραφή της αρχαιογνωστικής παιδείας του Γεωργίου Δροσίνη, ωστόσο, απώτερος στόχος είναι η αναγνώριση μιας άλλης πτυχής, διαφορετικής από την αμιγώς λογοτεχνική, του έργου και της προσωπικότητάς του.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, μυθιστόρημα, «Έρση», Αρχαιογνωσία, μύθος, αρχαία ελληνική τέχνη.

Ιωάννα Μέμου
Φιλολόγος

Γεώργιος Δροσίνης. «Θαλασσινά τραγούδια»: σχέδιο μαθήματος με τη χρήση των νέων τεχνολογιών για μαθητές Γυμνασίου.

Στόχος της παρούσας εισήγησης είναι να παρουσιάσει ένα σχέδιο μαθήματος μέσω του οποίου οι μαθητές επιδιώκεται να γνωρίσουν κάποια βασικά στοιχεία για το έργο και τη μεγάλη κοινωνική δράση του Γεωργίου Δροσίνη, αλλά και εκείνα τα χαρακτηριστικά της ποίησής του τα οποία διαφαίνονται στο εν λόγω ποίημα. Συγκεκριμένα, θα έρθουν σε επαφή με τον κόσμο της φύσης και του θαλασσινού τοπίου μέσα από τη χρήση ειδυλλιακών εικόνων, διαπιστώνοντας με αυτόν τον τρόπο τη μεγάλη αγάπη του Δροσίνη για τα στοιχεία της φύσης, τα οποία αποτελούσαν γι' αυτόν σημαντική πηγή ζωής.

Οι μαθητές θα εργαστούν με τη μέθοδο της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας, αφού θα τους δοθούν δραστηριότητες (σύντομες και εκτενείς), οι οποίες θα στοχεύουν στην ενεργό συμμετοχή όλων των μαθητών, στην ερμηνεία του συγκεκριμένου ποιήματος με δημιουργικό τρόπο, στην καλλιέργεια της φαντασίας τους, αλλά και στην ανάδειξη των καλλιτεχνικών τους δεξιοτήτων μέσω της χρήσης των νέων τεχνολογιών.

Λέξεις-κλειδιά: σχέδιο μαθήματος, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, νέες τεχνολογίες, δημιουργικότητα.

Σωτηρία Μπενάκη
Φιλολόγος

«Θαλασσινά τραγούδια» του Γεωργίου Δροσίνη. Αξιοποιώντας τη μέθοδο Perkins και την ψηφιακή αφήγηση στη διδασκαλία.

Η μελέτη της ελληνικής βιβλιογραφίας τα τελευταία χρόνια φανερώνει την προσπάθεια να συνδεθούν οι Τέχνες με το στοχασμό, την κριτική και δημιουργική σκέψη στο πλαίσιο της ελληνικής τυπικής εκπαίδευσης. Παράλληλα, αναδεικνύει και τις διαφορετικές τεχνικές που χρησιμοποιούνται για την παρατήρηση των έργων τέχνης, με κυριότερες την τεχνική του καθηγητή Perkins και του VisibleThinking (Κόκκος και συνεργάτες, 2011). Επιπλέον, προβάλλει την συνεχώς αυξανόμενη αξιοποίηση των ψηφιακών περιβαλλόντων στη διδασκαλία.

Στη διδακτική πρότασή μας αξιοποιείται η μέθοδος του Perkins και η ψηφιακή αφήγηση. Πιο συγκεκριμένα, επιχειρείται η ολιστική προσέγγιση του ποιήματος «Θαλασσινά τραγούδια» του Γεωργίου Δροσίνη με βάση το μοντέλο του Perkins. Ο Perkins, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο του Harvard, προτείνει τη συστηματική παρατήρηση του έργου

Τέχνης σε τέσσερις φάσεις.

Πρώτη φάση. Δίνοντας χρόνο για παρατήρηση.

Δεύτερη φάση. Ευρεία και περιπετειώδης παρατήρηση.

Τρίτη φάση. Λεπτομερής και σε βάθος παρατήρηση.

Τέταρτη φάση. Ανασκόπηση της διεργασίας.

Με τη χρήση της παραπάνω τεχνικής οι μαθητές αντιλαμβάνονται το γνωστικό αντικείμενο, καλλιεργούν τη στοχαστική ικανότητα, τη δημιουργική σκέψη και τη φαντασία τους, αναπτύσσουν ερευνητική διάθεση, ενδυναμώνουν την παρατήρηση και εξελίσσουν την αισθητική τους αντίληψη (Μέγα, 2011).

Στην τέταρτη φάση, που έχει ολιστικό χαρακτήρα, οι μαθητές καλούνται να παρουσιάσουν το ποίημα με το δικό τους τρόπο (ψηφιακή αφήγηση), χρησιμοποιώντας διάφορα τεχνολογικά εργαλεία (λογισμικό παρουσίασης - powerpoint, moviemaker, διαδραστική αφίσα). Αξιοποιώντας τα ψηφιακά εργαλεία οι μαθητές εμπλέκονται ενεργά στη διαδικασία της μάθησης. Οι στόχοι που αφορούν στο διδακτικό αντικείμενο επιτυγχάνονται, ο παραδοσιακός όρος της εγγραμματοσύνης διευρύνεται και «οι μαθητές ενεργοποιούν απαιτητικές νοητικές λειτουργίες, όπως η δημιουργική φαντασία, η κριτική σκέψη, η ανάλυση, η αφαιρετική ικανότητα, η πρωτοτυπία, η σύνθεση και η οργάνωση και αναπτύσσουν δεξιότητες επικοινωνιακές-κοινωνικές, όπως η συνεργατικότητα, η αυτενέργεια, η υπευθυνότητα αλλά και μεταγνωστικές, όπως ο αναστοχασμός, η αξιολόγηση» (Νέζη και Τριαντοπούλου, 2013, σ. 10).

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, μέθοδος Perkins, ψηφιακή αφήγηση.

Ισιδώρα Μπίλλια, ΜΑ
Φιλολόγος

Ο μισεμός στο ποιητικό έργο του Γεωργίου Δροσίνης, με προοπτική το δρόμο της Δημιουργικής Γραφής.

«Παρηγοριά έχει ο θάνατος και λησμοσύνη ο Χάρος,/ο ζωντανός ο χωρισμός παρηγοριά δεν έχει» (δημοτικό τραγούδι) και «Βαθιά θ' αναστενάξω, πικρά θε να δακρύσω/θα σπαραχτεί η καρδιά μου τη μαύρη εκείνην ώρα,/που φεύγοντας για πάντα, για πάντα θα σ' αφήσω/Αγαπημένη χώρα!» (Γεωργίου Δροσίνης).

Ο Γεώργιος Δροσίνης, τεχνίτης πολυαγαπημένων στίχων, συνομιλεί με το θέμα του μισεμού, στο σύνολο των ποιητικών συλλογών του. Ο θάνατος και η λησμονιά, η ξενιτιά και ο αποχωρισμός πορεύονται αντάμα στο χθόνιο δρόμο της Περσεφόνης με πρόσωπα αγαπημένα, τόπους οικείους, όνειρα παρήγορα, μικρές πατρίδες, ωσάν σκηνές δεξιώσεως σε αρχαία επιτύμβια ανάγλυφα.

Ο ποιητής γράφει δίχως θρήνο, παρά με ακέραιο, στυλωμένο βλέμμα στις ποιητικές εικόνες και πνεύμα παραδοχής ζωής, ποιοτικά και ηθικά δικαιωμένα στη γη

(«Ξημέρωνε, όταν έφυγα,/ και τώρα έχει βραδιάσει»).

Στην παρούσα εισήγηση επιχειρείται μια εκλογή δημοσιευμένων ποιημάτων του Γεωργίου Δροσίνη με θέμα τον αποχωρισμό και τον αποχαιρετισμό, ιεροτελεστία μιας παντοτινής απώλειας ή μιας πρόσκαιρης απομάκρυνσης από κάθε «μήτρα-πατρίδα». Ακολουθώντας, η παραπάνω θεματική διερεύνηση εκτείνεται στο πεδίο της Δημιουργικής Γραφής με κείμενα αφόρμησης, από το ποιητικό έργο του Γεωργίου Δροσίνη, και αντίστοιχα ζητούμενα, που μεταποιούν το λόγο του ποιητή σε νέα κειμενικά παράγωγα, πεζά ή ποιητικά.

Λέξεις-κλειδιά: μισεμός, «μήτρα-πατρίδα», Δημιουργική Γραφή, κειμενικά παράγωγα.

Μαρία-Δέσποινα Παπαγιαννοπούλου
Αγγελική-Μαρία Παππά
Φιλολογοί

Λειτουργικότητα της Μουσειακής Αγωγής στη Διδακτική της Λογοτεχνίας στο Γυμνάσιο.

Τα σύγχρονα μουσεία αρχίζουν να θεωρούνται χώροι καλλιέργειας της εθνικής παιδείας, χώροι μάθησης και απόκτησης γνώσεων, με βασικό σκοπό την ουσιαστική επικοινωνία με το κοινό τους. Το Μουσείο Δροσίνη αποτελεί την κατάλληλη εστία άντλησης γνώσεων και εμπειριών για μάθηση, αφού εκεί είναι συγκεντρωμένος ο πνευματικός, λαογραφικός, και κατ' επέκταση, ο πολιτιστικός πλούτος που μας κληροδότησε ένας από τους πιο αξιόλογους λογοτέχνες της γενιάς του 1880, ο Γεώργιος Δροσίνης, ο οποίος συνέβαλε αποφασιστικά στην αναβάθμιση της ελληνικής κοινωνίας και της πνευματικής ζωής της χώρας κατά την κρίσιμη μετάβασή της από τον 19ο στον 20ό αιώνα. Προτείνεται, επομένως, ένα πλάνο διδακτικού σχεδιασμού για τη Νεοελληνική Λογοτεχνία της Α΄ Γυμνασίου στο πλαίσιο του οποίου οι μαθητές θα προσεγγίσουν το ποίημα Θαλασσινά Τραγούδια του Γεωργίου Δροσίνη μέσω της επίσκεψής τους στο Μουσείο Δροσίνη και της διδακτικής αξιοποίησης της Λαογραφικής Αίθουσας.

Λέξεις-κλειδιά: Μουσειακή αγωγή, λογοτεχνία, Θαλασσινά Τραγούδια, Μουσείο Δροσίνη.

Αμαλία Παπαϊωάννου, Δρ.
Ε.Ε.Π. ΤΕΙ Θεσσαλίας

**Ο Γεώργιος Δροσίνης και η δημιουργία "εθνικής κοσμητικής τέχνης". ελλη-
νικό χειροτέχνημα και εκπαίδευση κατά την περίοδο 1920-1930.**

Το 1918 ο Γεώργιος Δροσίνης συμμετέχει στην ίδρυση του Μουσείου Ελληνικών Χειροτεχνημάτων, το οποίο το 1923, όταν αναλαμβάνει τη διεύθυνσή του, μετονομάζει σε Εθνικόν Μουσείον των Κοσμητικών Τεχνών (μετέπειτα Μουσείο Ελληνικής Λαϊκής Τέχνης). Τόσο η επιδίωξη διάκρισης της λαϊκής διακοσμητικής καλλιτεχνικής παραγωγής από τις λοιπές τέχνες και η αντίστοιχη προβολή της όσο και η συνεργασία με τη Χριστιανική Αρχαιολογική Εταιρεία, κατά τη διαμόρφωση των συλλογών του Μουσείου, αλλά και η αποφασιστική ανάμιξη του Δροσίνη νωρίτερα (1910) στο διαχωρισμό της Σχολής Καλών Τεχνών από τη Σχολή των Βιομηχανικών (βλ. Εφαρμοσμένων) και Ωραίων Τεχνών, εντάσσονται σε μία γενικότερη προσπάθεια για πιο συστηματική και μεθοδική διάκριση των τεχνών και των επιστημών των σχετικών με τις τέχνες. Η ενασχόληση του Δροσίνη ειδικότερα με το Εθνικόν Μουσείον των Κοσμητικών Τεχνών αποτελεί την απαρχή των προσπαθειών του για τη "δημιουργία εθνικής κοσμητικής τέχνης".

Η πολυετής δραστηριοποίησή του στο χώρο της εκπαίδευσης σε συνδυασμό με την ακάματη συγγραφική του παραγωγή στον περιοδικό τύπο συνιστούν, κατά τη γνώμη μας, δύο ιδιαίτερα πρόσφορα πεδία για την καλύτερη κατανόηση του οράματος του Δροσίνη για την επιστημονική μελέτη της Λαογραφίας.

Με την παρούσα εισήγηση επιχειρείται μία πρώτη προσέγγιση των εννοιών των λαϊκών κοσμητικών τεχνών και του λαϊκού χειροτεχνήματος στην Ελλάδα, κατά τις δεκαετίες 1920 και 1930, και μία πρώτη αποτίμηση της συνεισφοράς του Δροσίνη στην ανανέωση του ενδιαφέροντος του κοινού γι' αυτές. Η έρευνα οργανώνεται γύρω από δύο άξονες: α) την προβολή της λαϊκής τέχνης από τον Δροσίνη μέσα από τον περιοδικό τύπο, με έμφαση στις εκδόσεις που απευθύνονται στο νεανικό κοινό, όπως η Διάπλασις των Παίδων και β) την θέση της (λαϊκής) χειροτεχνίας στα σχολικά προγράμματα της εποχής, τόσο της Δημοτικής Εκπαίδευσης όσο και της Τεχνικής-Επαγγελματικής Εκπαίδευσης των Γυναικών, κατά την περίοδο της θητείας του Δροσίνη στο Υπουργείο Παιδείας.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, Εθνικόν Μουσείον των Κοσμητικών Τεχνών, δημιουργία εθνικής κοσμητικής τέχνης, επιστημονική μελέτη της Λαογραφίας, δεκαετία 1920-1930.

Μεταξία Παπαποστόλου, δ.φ.
Φιλολόγος-Συγγραφέας

Το ηθογραφικό στοιχείο στο έργο του Γεωργίου Δροσίνη και στους Νεοέλληνες ζωγράφους του 19ου αιώνα.

Ο Γεώργιος Δροσίνης υπήρξε ένας από τους πρωτοπόρους λογοτέχνες της γενιάς του που άνοιξαν ένα παράθυρο προς την παραμελημένη ζωντανή λαϊκή μας παράδοση και προς την ελληνική φύση και ζωή. Ενστερνίστηκε το κήρυγμα του Νικολάου Πολίτη και φρόντισε νωρίς «να εμβαθύνει στα άδυτα της ψυχής του Γένους» με τη μελέτη και το ενδιαφέρον του προς το δημοτικό τραγούδι, τα ήθη και τα έθιμα, τους θρύλους και τα παραμύθια του ελληνικού λαού. Εμπνέεται έτσι από την ελληνική φύση και τη λαϊκή παράδοση και συνδυάζει το λογογράφημα με την ηθογραφία. Η ζωή του χωριού με τη γαλήνη της και τις δυσκολίες της, καθώς και ο απλός άνθρωπος με τις αντιξοότητες της ζωής του, τους καημούς και τις προλήψεις του κυριαρχούν στο πεζογραφικό του έργο.

Η ηθογραφία, που κυριαρχεί τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα στην ελληνική πνευματική ζωή, υπηρετείται και από τους κορυφαίους ζωγράφους της ώριμης Σχολής του Μονάχου (Λύτρα, Γύζη, Ιακωβίδη) εκφράζοντας τη νοσταλγία μιας κατεστημένης πλέον αστικής τάξης που αναπολεί τις λαϊκές ρίζες της και δεν είναι τυχαίο ότι συμπιπτει χρονικά με τη νέα εθνική ιδεολογία της αδιάσπαστης πολιτιστικής συνέχειας του Ελληνισμού. Τόσο η πεζογραφία όσο και η ζωγραφική την περίοδο αυτή κινούνται στο χώρο της ηθογραφίας και συνδέουν την τέχνη γενικότερα με την ψυχή του λαού μας.

Στην εισήγηση αυτή, επομένως, θα παρουσιασθούν οι αλληλεπιδράσεις και τα κοινά ηθογραφικά στοιχεία στο έργο του Δροσίνη και στο έργο Ελλήνων ζωγράφων του 19ου αιώνα.

Λέξεις-κλειδιά: Ηθογραφία, Γενιά του 1980, Ελληνική Ύπαιθρος, Ήθη και Έθιμα, Σχολή του Μονάχου.

Μαρία Πεσκετζή, δ.φ.
Επίτιμη Σχολική Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Γεωργίου Δροσίνης «Ιστοί άραχνες». η επίδραση του Χάινε και η αμφισβήτηση του ρομαντισμού.

Στόχος της εισήγησης είναι να διερευνήσει την επίδραση που άσκησε η ποίηση του Χάινριχ Χάινε (1797-1856) στην ποιητική συλλογή του Γεωργίου Δροσίνη «Ιστοί Αράχνες». Με τη συλλογή αυτή ο Δροσίνης εντάσσεται στους νεωτεριστές ποιητές της Νέας Αθηναϊκής Σχολής, οι οποίοι συγκρούονται με τον όψιμο αθηναϊκό ρομαντισμό

αμφισβητώντας το πομπώδες ύφος και τις υπερβολές του. Η ειρωνική και κριτική γραφή του Χάινε, η οποία σηματοδοτεί τη μετάβαση από το ρομαντισμό στον ρεαλισμό, έπαιξε σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της ποιητικής παραγωγής της λεγόμενης Γενιάς του '80 και δεν άφησε ανεπηρέαστο το γερμανομαθή Γεώργιο Δροσίνη, όπως, εξάλλου, παραδέχεται και ο ίδιος αργότερα στα «Σκόρπια Φύλλα της Ζωής μου» (1940).

Λέξεις-κλειδιά: ποιητική συλλογή, λογοτεχνική επίδραση, ρομαντισμός, ειρωνική γραφή

Μίνα Πετροπούλου, Δρ
Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Η φύση στα ποιήματα του Γεωργίου Δροσίνη.

«Τα πρωτοβρόχια», «Η ψαρόβαρκα», «Η θάλασσα και τα ποτάμια», «Η μυγαλιά», «Ο ήλιος και ο αέρας».

Με αναφορές στα συγκεκριμένα ποιήματα θα αναδείξουμε τη δυναμική της ποιητικής δημιουργίας του Γεωργίου Δροσίνη σε σχέση με τη φύση. Θα διερευνήσουμε πώς η συμπεριφορά του ανθρώπου ρυθμίζεται από το περιβάλλον, πώς οι ήρωες και οι ηρωίδες των ποιημάτων του παρουσιάζονται ως άτομα επηρεαζόμενα από τις κοινωνικές και καιρικές συνθήκες και αλλάζουν ή υπηρετούν το πεπρωμένο. Θα αποτυπώσουμε τη συμμετοχή της φύσης στο σμίλευμα και τη διαμόρφωση της προσωπικότητας του ανθρώπου. Θα προσεγγίσουμε το πώς συνδέεται η αναγέννηση της φύσης με τον έρωτα και το αίσθημα της τρυφερότητας και του πόθου, αλλά και πώς το φυσικό κάλλος και η αλήθεια που διέπει τη φύση καλλιεργούν και τρέφουν την ανάγκη της αισθητικής έκφρασης, σύμφωνα με τον ποιητή.

Λέξεις-κλειδιά: Δυναμική φύση, διαμόρφωση προσωπικότητας, αλήθεια, αισθητική έκφραση.

Ιφιγένεια Ροδοπούλου
Φοιτήτρια Φιλοσοφικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Γεώργιος Δροσίνης και Δημιουργική Γραφή. Δημιουργική γραφή και Δραματοποίηση.

Η εισήγηση πραγματεύεται τον τρόπο δημιουργίας ενός ευνοϊκού κλίματος στο οποίο αναγεννιέται η ελεύθερη έκφραση. Η εκπαιδευτική μέθοδος με την οποία επιτυγχάνεται αυτή η προσπάθεια ονομάζεται δημιουργική γραφή. Σ' αυτό το πλαίσιο, σκοπός της έρευνας είναι, εμπνεόμενη από το αξιόλογο έργο του Γεωργίου Δροσίνη, να σχεδιαστούν

τρόποι διδασκαλίας που θα συμβάλουν στην καλλιέργεια των πνευματικών δυνάμεων των μαθητών.

Ως διαδικασία πνευματικής και ψυχικής απελευθέρωσης, η δημιουργική γραφή, σε συνδυασμό με τη δραματοποίηση, μπορεί να διαμορφώσει το κατάλληλο περιβάλλον που θα γονιμοποιήσει τη φαντασία των μαθητών. Με αφόρμηση, λοιπόν, τα ποιήματα του Γεωργίου Δροσίνη, οι μαθητές, στηριζόμενοι στην τεχνική των έξι καπέλων σκέψης του de Bono καλούνται να σκηνοθετήσουν μια παράσταση έξι ρόλων με την προϋπόθεση ότι εφαρμόζονται οι κανόνες. Οι ρόλοι αυτοί του δημοσιογράφου, φιλοσόφου, παραμυθά προσωπικοποιημένου ημερολογίου, κριτικού τέχνης και συντονιστή-επόπτη αντιπροσωπεύουν έναν τρόπο σκέψης, με βάση τον οποίο κάθε μαθητής θα καταγράψει και θα παρουσιάσει την εργασία του. Συνεπώς, οι μαθητές παρουσιάζουν «υποκριτικά» με το δικό τους μοναδικό τρόπο, τις πτυχές και ερμηνείες του συγγραφικού έργου ενός αξιόλογου Έλληνα ποιητή.

Λέξεις-κλειδιά: δραματοποίηση, ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, δημιουργικότητα, εκφραστικότητα, συλλογικότητα, ρόλοι.

Κωνσταντίνος Σίσσας
Φιλολόγος- Συγγραφέας

Ο Δροσίνης στη διδακτική και οι νέες τεχνολογίες.

Ο Γεώργιος Δροσίνης χαρακτηρίζεται ως ένας από τους πιο δημιουργικούς ανθρώπους που διακρίνεται, ως άνθρωπος και ως φυσιογνωμία για τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του και την ενασχόλησή του σε όλους τους τομείς. Τα νεαρά παιδιά πρέπει να πάρουν την αφόρμηση από τους καθηγητές τους και να γνωρίσουν τον καθένα λογοτέχνη ξεχωριστά, την εποχή στην οποία έζησε και τα χαρακτηριστικά στοιχεία που καθιστούν τον καθένα μοναδικό. Φυσικά, για την επίτευξη αυτού του στόχου, πρέπει να υπάρχουν οι προϋποθέσεις, τα κατάλληλα- αρμόδια πρόσωπα που θα καθοδηγήσουν με σωστό τρόπο τους ενδιαφερόμενους. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω κάποιων μεθόδων, όπως με τη μέθοδο Project, όπου όλοι θα προετοιμάζονται για το ενδιαφερόμενο πρόσωπο και παρουσιάζοντάς το θα μαθαίνουν στοιχεία που πιθανόν να αγνοούσαν προηγουμένως.

Συγκεκριμένα, για την πολυδιάστατη προσωπικότητα του Δροσίνη, οι καθηγητές στο σχολείο και σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης θα πρέπει να φέρουν εις πέρας την αποστολή τους, δηλαδή τη συλλογή πληροφοριών και απόψεων για το άτομο που εξετάζουν. Αυτή η διαδικασία μπορεί να υλοποιηθεί είτε μέσω σχεδιασμών δράσεων των ατόμων, όπου κάθε άτομο ή ομάδα ατόμων θα έχει αποκλειστικό σκοπό και στόχο να συλλέξει πληροφορίες για το άτομο, για τη ζωή, το έργο, την πορεία και τα ενδιαφέροντα του προσώπου που ερευνούν και να τα παρουσιάσει στη μαθητική κοινότητα.

Έπειτα, μέσω των σχεδίων εργασίας που θα έχει δημιουργηθεί, τα παιδιά θα είναι σε θέση να προσεγγίσουν τα ποιήματα ως αυτοτελή λογοτεχνικά έργα. Καθήκον του εκπαιδευτικού είναι να βοηθήσει τα παιδιά να δουλέψουν κειμενοκεντρικά, να αναλύσουν το κείμενο, να εμβαθύνουν, στο νόημά τους, ώστε να μη μείνουν αναπάντητα ερωτήματα που θα τους έχουν δημιουργηθεί. Επίσης, μέσω των σχεδίων εργασίας ο εκπαιδευτικός είναι ικανός να προσαρμόσει το μάθημα στα απαιτούμενα δεδομένα της εποχής και να καθοδηγήσει κατάλληλα τους νέους, ώστε να ανταποκριθούν άμεσα στο θέμα που έχουν για ανάλυση.

Πρέπει με όλα αυτά τα στοιχεία οι μαθητές να κατανοήσουν και να έρθουν κοντά στην εποχή κάθε λογοτέχνη που εξετάζουν, έτσι ώστε, όσο το δυνατόν πιο εύκολα, να αντιλαμβάνονται τα πράγματα και τις καταστάσεις. Πρέπει μέσω του ηλεκτρονικού υπολογιστή μέσα στην τάξη να δείξουμε πληροφορίες για το λογοτέχνη, την εποχή του, ώστε τα παιδιά να μπουν στο κλίμα και να αντιλαμβάνονται με άλλο τρόπο τα πράγματα. Αξιόλογο θα ήταν να δημιουργηθούν και άλλες δραστηριότητες, για να υπάρχει μία πιο άμεση επαφή, όπως οι δραστηριότητες των εικονογραφημάτων πάνω στο ποίημα το οποίο πρέπει να αναλυθεί, ώστε να εισάγουν το μαθητή σε μια διαφορετική εποχή από την τωρινή, με σκοπό να οξύνει την κρίση, το πνεύμα και τη σκέψη του. Μία ακόμη δράση που έχει ατομικό ή συλλογικό χαρακτήρα στο τέλος θα ήταν η συγγραφή μιας εργασίας, που η έκτασή της θα καθοριζόταν από τον επιβλέποντα εκπαιδευτικό, όπου θα δημιουργούσαν οι μαθητές με τα στοιχεία που έχουν συλλέξει, δηλαδή μία εργασία ολοκληρωμένη για το πρόσωπο που αναλύουν. Φυσικά, χρήσιμο είναι να υπάρχουν δραστηριότητες δημιουργικής γραφής, όπως το πώς θα έγραφαν το ποίημα την τωρινή εποχή ή σε περίοδο πολέμου και τι μηνύματα θα προσπαθούσαν να περάσουν μέσω της ποίησης.

Επιπλέον, ενδιαφέρον είναι ο εκπαιδευτικός να βάλει τους μαθητές να υποδυθούν ρόλους, για παράδειγμα ένας μαθητής να είναι ο δημοσιογράφος και ο άλλος να είναι ο ποιητής και να του παίρνει συνέντευξη για τη ζωή του γενικά. καθώς ο τρόπος αυτός θα είναι πιο ελκυστικός για τα παιδιά και θα αποφύγουμε τον παθητικό ρόλο του να διαβάζουμε απλά τα βιογραφικά του καθενός. Τέλος, μία αρμοδιότητα ακόμη του καθηγητή είναι η επίσκεψη σε μουσεία, σε χώρους συγκεκριμένους, όπου είναι δυνατόν να δουν εικόνες, φωτογραφίες, και στοιχεία, ώστε να προσπαθήσουν να εξομοιωθούν με το λογοτέχνη και να αντλήσουν στοιχεία γι' αυτόν.

Λέξεις-κλειδιά: Εκπαίδευση-Νέοι τρόποι μάθησης και προσέγγισης, ποίηση, Νέες τεχνολογίες.

Σοφία Σκλείδα, ΜΑ
Φιλολογος

Η Εφαρμογή της μεθόδου Μετασχηματίζουσα μάθηση μέσα από την Αισθητική Εμπειρία στη διδασκαλία των Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας. μια διδακτική πρόταση.

Η μελέτη αυτή επιχειρεί, με βάση τα νέα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών (Α.Π.Σ.), το νέο Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) και τα νέα σχολικά εγχειρίδια όλων των μαθημάτων, την παρουσίαση βασικών θεμάτων Διδακτικής Προσέγγισης, όπως την εφαρμογή της μεθόδου Μετασχηματίζουσα μάθηση μέσα από την Αισθητική Εμπειρία στη διδασκαλία του ποιητικού λόγου και, ειδικότερα, στη διδασκαλία του ποιήματος του Γεωργίου Δροσίνη Τα πρωτοβρόχια (Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α΄ Γενικού Λυκείου). Απώτερος σκοπός της συγκεκριμένης διδακτικής πρότασης είναι η άμεση νοηματική συσχέτιση της διδασκαλίας του επιλεγέντος ποιήματος με την τέχνη. Τις τελευταίες δεκαετίες αναπτύσσεται ραγδαία μια μορφή εκπαίδευσης που βασίζεται στην αξιοποίηση των τεχνών για διδακτικούς σκοπούς. Με αυτόν τον τρόπο, η γνώση αντιμετωπίζεται πολυπρισματικά και το συγκεκριμένο μάθημα γίνεται αντικείμενο μελέτης, με βάση την ανάλυση έργων, το περιεχόμενο των οποίων σχετίζεται με αυτό.

Λέξεις-Κλειδιά: Δροσίνης, Μετασχηματίζουσα μάθηση, Αισθητική Εμπειρία, Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, Ποιητικός λόγος.

Μαρία Σταθέα
Φιλολογος - Συγγραφέας

Το έργο του Γεωργίου Δροσίνη αφορμή για Πολιτιστικό / Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα στο Γυμνάσιο.

Η παρούσα εισήγηση γράφτηκε με αφορμή την πολλαπλή καλλιτεχνική δραστηριότητα του ποιητή Γεωργίου Δροσίνη, η οποία και έδωσε την ιδέα για την πρόταση υλοποίησης Πολιτιστικού-Περιβαλλοντικού Προγράμματος στο Γυμνάσιο από καθηγητές ειδικότητας Εικαστικών, Μουσικής και Περιβαλλοντολόγο.

Πιο συγκεκριμένα, μέσα από το ποιητικό έργο του Γεωργίου Δροσίνη μπορούν να αναδειχθούν όχι μόνον η λογοτεχνική αξία, του αλλά και η εικαστική ματιά του ποιητή και η περιβαλλοντική αξία της ποιητικής του δημιουργίας, καθώς και η δυνατότητα για μουσική αξιοποίησή της μέσα από μελοποίηση ποιητικών κειμένων.

Έτσι, με βάση συγκεκριμένες θεωρητικές μαθησιακές μεθόδους (Ενεργητική, Διερευνητική, Συνεργατική, Εποικοδομιστική, Μετασχηματίζουσα Μάθηση), οι μαθητές παρακινούνται να

μελετήσουν τη Λογοτεχνία, να ερευνήσουν σχετικά με τα ποιήματα έργα ζωγραφικής, να ακροασθούν μελοποιημένη ποίηση, να ζωγραφίσουν, να φωτογραφίσουν, να γράψουν κείμενα με φυσιολατρικό και περιβαλλοντικό ενδιαφέρον αποκτώντας, ταυτόχρονα, και περιβαλλοντική συνείδηση.

Οι μαθητές, με αφορμή το πρόγραμμα, βοηθούνται να αυτενεργούν, να συνεργάζονται, να εκφράζονται ελεύθερα, να αποκτήσουν οργανωτικό πνεύμα, αλλά και καλλιτεχνικές γνώσεις και ευαισθησία, ενώ παράλληλα δεν αποκόπτονται από την καθημερινότητα και την πραγματική ζωή. Μπορούν να αναπτύξουν τη φαντασία τους και το καλλιτεχνικό τους αισθητήριο και να κινητοποιήσουν τους συναισθηματικούς τους μηχανισμούς. Βοηθούνται, επίσης, να αποκτήσουν βαθύτερη περιβαλλοντική γνώση, να διαμορφώσουν σωστή περιβαλλοντική συνείδηση, αλλά και να εμπνευσθούν, κάνοντας τις δικές τους δημιουργίες και αντιμετωπίζοντας, ταυτόχρονα, το θέμα με βιωματικό τρόπο.

Με τη συμβολή του προγράμματος, ακόμη, οι μαθητές θα έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν, να διερευνήσουν και να επεξεργασθούν ποιητικά κείμενα, να επισημάνουν το λογοτεχνικό ή καλλιτεχνικό ρεύμα στο οποίο εντάσσονται αυτά, να εντοπίσουν τους διάφορους λογοτεχνικούς και καλλιτεχνικούς όρους και να συνειδητοποιήσουν τη σημασία και την αξία για τον άνθρωπο των Τεχνών και της Λογοτεχνίας.

Τέλος, ανάλογα με τις συγκυρίες και τις εκάστοτε υπάρχουσες δυνατότητες, μπορεί ο εκπαιδευτικός να δώσει και προεκτάσεις του Πολιτιστικού Προγράμματος, συσχετίζονται ανάλογα το περιγραφόμενο τοπίο με την τοπική λαϊκή παράδοση.

Λέξεις-κλειδιά: Λογοτεχνία, Καλές Τέχνες, Περιβάλλον.

Χρύσα Σταυριανουδάκη
Φιλολόγος

Ο Δροσίνης και το λογοτεχνικό του έργο.

Ο Γεώργιος Δροσίνης υπήρξε ένα λογοτέχνης που έδρασε την περίοδο της “γενιάς του 1980”. Δρώντας σε μια περίοδο όπου ο ρομαντισμός βρίσκεται στη δύση του και ο παρνασσιμός μαζί με το ρεύμα της ηθογραφίας κάνουν την εμφάνισή τους, ο Δροσίνης διαπότισε το έργο του με αυτά τα δυο ρεύματα. Μολονότι δεν ασχολήθηκε μόνο με την ποίηση, αλλά και με την πεζογραφία, το ποιητικό του έργο θεωρείται σημαντικότερο. Στα ποιήματά του αποτυπώνονται έντονα το ειδυλλιακό στοιχείο, η καθαρότητα της γλώσσας του και η εκφραστική του πληρότητα. Δεν ενδιαφέρθηκε να δημιουργήσει ποιήματα με “υψηλό τόνο”, αλλά έργα που να χαρακτηρίζονται από αυθορμητισμό και μια πηγαία κατάφαση στη ζωή μακριά από συναισθηματικές ακρότητες. Οι πιο σημαντικές από τις πολλές ποιητικές συλλογές που έγραψε είναι τα “Φωτερά Σκοτάδια” και τα “τα Κλειστά Βλέφαρα”.

Στο ίδιο ρεύμα είναι γραμμένα και τα πεζογραφικά έργα του συγγραφέα, στα οποία απεικονίζεται η αγροτική ζωή με την ύπαιθρο, τα ήθη και τα έθιμά της. Το λαογραφικό του ενδιαφέρον είναι, επίσης, διάχυτο στο διηγήματα και τα μυθιστορήματά του, τα οποία όμως διακρίνονται από ένα συντηρητισμό στις γλωσσικές επιλογές, κάτι που θεωρείται αδυναμία για το πεζογραφικό του έργο.

Στη συγκεκριμένη, εργασία που πρόκειται να πραγματοποιηθεί στόχος μου είναι να αναδείξω τα βασικά χαρακτηριστικά της συγγραφικής φυσιογνωμίας του Δροσίνη με την παράθεση αποσπασμάτων από δύο ποιητικές του συλλογές, τα “Φωτερά Σκοτάδια” και τα “τα Κλειστά Βλέφαρα”. Οι συλλογές αυτές επιλέχθηκαν με το κριτήριο ότι είναι οι πιο αντιπροσωπευτικές του λογοτεχνικού έργου του συγγραφέα, καθώς είναι γραμμένες στα χρόνια της ωριμότητάς του.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, ποίηση και πεζογραφία, ηθογραφία, αυθορμητισμός.

Σοφία Στενού

Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Η πρόσληψη του έργου του Γεωργίου Δροσίνη από λογοτέχνες της εποχής του.

Με την προτεινόμενη εισήγηση θα γίνει αναφορά στην «υποδοχή» της ποίησης του Γεωργίου Δροσίνη από λογοτέχνες της εποχής του. Θα παρουσιαστούν κείμενα, σχόλια, κριτικές σε αφιερωματικά τεύχη περιοδικών που καταδεικνύουν ότι ο ποιητής εμπνεύστηκε από το γνήσιο πνεύμα του λαού και από τη γνήσια ελληνική παράδοση. Θα γίνει, επίσης, μία συγκριτική αποτίμηση (ποσοτική και ποιοτική) των κειμένων αυτών με την έκδοση Γεώργιος Δροσίνης, Εισαγωγή και εκλογή κειμένων, στην οποία προχώρησε το 1960 ο «Σύλλογος προς διάδοσιν ωφελίμων βιβλίων».

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, ποιητικό έργο, κριτική, επιρροές, συγκριτική αποτίμηση

Μανώλης Στεργιούλης, δ.φ.

Σχολικός Σύμβουλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Η ποιητική συλλογή «Πύρινη Ρομφαία-Αλκυονίδες» του Γεωργίου Δροσίνη.

Η συγκεκριμένη ποιητική συλλογή του Γεωργίου Δροσίνη αποτελείται από δύο ενότητες. Στην πρώτη εντάσσονται τα ποιήματα της «Πύρινης Ρομφαίας», το περιεχόμενο των οποίων είναι, κατά βάση, εθνικό και αναφέρονται στη βυζαντινή εποχή, στον απελευθερωτικό Αγώνα του 1821 και στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο. Στη δεύτερη ενότητα, με τον τίτλο «Αλκυονίδες», εντάσσονται ποιήματα με τα οποία ο ποιητής τοποθετείται απέναντι σε σημαντικά ιστορικά γεγονότα, σύγχρονα με την εποχή του,

που προσδιόρισαν τη μετέπειτα πορεία της Ελλάδας. Με την προτεινόμενη εισήγηση θα παρουσιασθεί το περιεχόμενο των σπουδαιοτέρων από τα ποιήματα αυτά και θα εξαχθούν συμπεράσματα σχετικά με την προσήλωση του ποιητή στην υπόθεση της πατρίδας και της δημοκρατίας.

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, ποιητική συλλογή «Πύρινη Ρομφαία-Αλκυονίδες», εθνικός χαρακτήρας, πατρίδα, δημοκρατία.

Καλλιόπη Τσάνταλη, MSc
Εκπαιδευτικός

Η Μουσειακή Αγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. από τις εκπαιδευτικές τεχνικές στην εκπαιδευτική πράξη.

Η Μουσειακή Αγωγή αποσκοπεί στην πολύπλευρη ανάπτυξη της προσωπικότητας του ατόμου. Στο πλαίσιο της Εκπαίδευσης Ενηλίκων αποκτά ιδιαίτερη σπουδαιότητα, καθώς ενισχύει την ανάδειξη του κοινωνικού εαυτού των εκπαιδευομένων μέσα από την αξιοποίηση υφιστάμενων και νέων εμπειριών, αλλά και τη διερεύνηση ποικιλόμορφων πηγών ιδεών. Ως εκ τούτου, τα άτομα, πέρα από την προσωπική τους ανάπτυξη, μετατρέπονται δυνάμεις σε παράγοντες κοινωνικής ανάπτυξης και αναμόρφωσης.

Η Μουσειακή Αγωγή λαμβάνει χώρα τόσο εντός της τάξης όσο και εντός του μουσείου. Στο πλαίσιο της τάξης προτείνεται η υιοθέτηση ποικίλων ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών που θα ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή και την ανάληψη πρωτοβουλιών από το σύνολο των εκπαιδευομένων, ενισχύοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, την ουσιαστική μάθηση.

Μέσα από τη συζήτηση, τον καταγισμό ιδεών, τη μελέτη περίπτωσης, το παίξιμο ρόλων και την προσομοίωση οι ενήλικοι εκπαιδευόμενοι έχουν την ευκαιρία να αξιοποιήσουν εμπειρίες, να αναστοχαστούν και να υιοθετήσουν νέες στάσεις και συμπεριφορές, αναδεικνύοντας νέες πτυχές της προσωπικότητάς τους. Αναλαμβάνουν ρόλους, διερευνούν, ανταλλάσσουν απόψεις και προβληματίζονται γύρω από ζητήματα που αναδύονται μέσα από ένα διαφορετικό ιστορικό και κοινωνικό πλαίσιο, αυτό της εποχής που έζησε ο Γεωργίου Δροσίνης. Παράλληλα, επιχειρούν τη διασύνδεση των νέων στοιχείων που ανακαλύπτουν από την επίσκεψή τους στο μουσείο με τη δική τους πραγματικότητα.

Η μεταξύ τους αλληλεπίδραση μέσα από το συνδυασμό των ενεργητικών εκπαιδευτικών τεχνικών που εφαρμόζονται διαδραματίζει καίριο ρόλο στη σύγκριση των δυο διαφορετικών ιστορικών πλαισίων και το συγκερασμό ποικίλων κοινωνικών αντιλήψεων. Τα οφέλη που αποκομίζουν οι ενήλικοι εκπαιδευόμενοι από τη διασύνδεση της επίσκεψής τους στο μουσείο και την επεξεργασία της γνώσης που αποκτήθηκε, με την υποστήριξη των προτεινόμενων εκπαιδευτικών τεχνικών, είναι πολλαπλά, τόσο

για τους ίδιους όσο και για το ευρύτερο κοινωνικό πλαίσιο, όπου λειτουργούν και αναπτύσσονται.

Λέξεις-κλειδιά: ενήλικοι εκπαιδευόμενοι, ενεργητικές εκπαιδευτικές τεχνικές, μουσειακή αγωγή, μουσείο Γεωργίου Δροσίνη.

Μαρία Τσιπουριάρη
Βασιλική-Ανθή Τσιπουριάρη
Φιλολογοί

Δροσίνης και Εκπαίδευση.

Πολυπράγμων, πρωτοπόρος, διορατικός, οραματιστής είναι κάποιοι μόνο από τους χαρακτηρισμούς που δύνανται να σκιαγραφήσουν την προσωπικότητα του σπουδαίου δημιουργού και ανθρώπου, Γεωργίου Δροσίνη. Δεσπόζουσα παρουσία στα ελληνικά γράμματα, μέλος της περιζήτητης γενιάς του 1880, άνθρωπος με έντονη κοινωνικά αλλά και παιδαγωγικά προσανατολισμένη δράση. Ως λόγιος της εποχής εκείνης, είχε κυριευθεί από το ακατάληπτο πάθος της μετάδοσης γνώσεων και της διαρκούς φροντίδας για την καλλιέργεια της λαϊκής παιδείας. Θεωρούσε την εκπαίδευση και την παιδεία κύριους μοχλούς ανάπτυξης και συγκρότησης ενός εθνικού κράτους.

Έτσι, εργάστηκε με ζήλο για πολλά χρόνια προκειμένου να συμβάλει στην αναμόρφωση του ισχύοντος εκπαιδευτικού συστήματος και στην εισαγωγή νέων πρωτοποριακών εργαλείων και μεθόδων στην εκπαίδευση από χώρες, πρότυπα του εξωτερικού. Ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται η πρότασή του για την ίδρυση σχολείου προτύπου, ενός παραδείγματος προς μίμηση, όπου θα εφαρμόζονταν όλες οι νέες παιδαγωγικές μέθοδοι και τα τελειότερα μέσα διδασκαλίας. Χάριν της υλοποίησης των μεγαλόπωνων σχεδίων του δέχτηκε να καταλάβει καίρια θέση στο Υπουργείο Παιδείας, αρχικά, και στη Γραμματεία της νεοσύστατης Ακαδημίας Αθηνών, ύστερα. Είχε την ικανότητα να προσαρμόζεται αμέσως στις κοινωνικές μεταβολές και υπηρετούσε όποια αλλαγή πίστευε πως θα συντελούσε στην ευημερία του συνόλου. Γι' αυτό το λόγο υπήρξε θερμός υποστηρικτής της δημοτικής, την οποία προωθούσε μέσα από τα περιοδικά και την ποίησή του, συχνά με προσωπικό κόστος.

Η ανακοίνωση μας θα περιστρέφεται γύρω από το σπουδαίο έργο και όραμα του Γεωργίου Δροσίνη για την εκπαίδευση. Στοιχεία θα αντληθούν από το συγγραφικό του έργο, από το πλήθος αξιολογών εφημερίδων και περιοδικών, στα οποία ήταν επίτιμο μέλος ή και συχνά διψύθυνη, από συλλόγους, στους οποίους είχε συμμετάσχει και από τα σημαντικά επαγγελματικά βήματα που είχε πραγματοποιήσει στο χώρο της εκπαίδευσης.

Λέξεις-κλειδιά: Γεωργίου Δροσίνης, γενιά του 1880, εκπαιδευτικό σύστημα, παιδαγωγικές μέθοδοι, μέσα διδασκαλίας.

Ευσταθία Χαντζή, ΜΑ
Καθηγήτρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Ο Γεώργιος Δροσίνης και η ελληνική παράδοση.

Συχνά, τα ποιήματα του Γεωργίου Δροσίνη θυμίζουν δημοτική ποίηση και πολλοί του στίχοι πέρασαν σε συλλογές δημοτικών τραγουδιών. Ο ποιητής μάς μεταφέρει τη μαγική ατμόσφαιρα των θρύλων, των παραμυθιών και δανείζεται τα μοτίβα του δημοτικού τραγουδιού. Μελέτησε τα τραγούδια αυτά, έσκυψε στις παραδόσεις και επέδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα ήθη και έθιμα και τους μύθους. Από αυτόν τον κόσμο άντλησε τη θεματολογία των ποιημάτων του. Ο Νικόλαος Πολίτης, εξάλλου, έπαιξε τον ρόλο της πυξίδας για τη στροφή της εσωτερικής του παρόρμησης προς το «απλό» και «φυσικό» και παράλληλα προς το «ελληνικό». «Μάγο, προφήτη και οδηγό» τον αποκαλούσε ο Δροσίνης και ο Ν. Πολίτης, τακτικός τότε συνεργάτης της «Εστίας», στάθηκε εμπνευστής του, όπως και για πολλούς άλλους ποιητές και πεζογράφους της γενιάς του που έζησαν το δημοτικό κίνημα και την άνθηση της νεοελληνικής λαογραφίας ως επιστροφή στο λαό και απελευθέρωση από τον ψευτορομαντισμό. Στόχος αυτής της εισήγησης είναι να ανιχνεύσει και να καταδείξει τα ηθογραφικά και λαογραφικά στοιχεία, το ενδιαφέρον για τα ήθη και τα έθιμα, τις παροιμίες, τους θρύλους και τα παραμύθια του ελληνικού λαού που τόσο αγάπησε και μελέτησε ο ποιητής ενσωματώνοντάς τα στο έργο του, ανοίγοντας έτσι ένα παράθυρο προς την παραμελημένη ζωντανή λαϊκή μας παράδοση, προς την ελληνική φύση και ζωή.

Χρήστος Χαρακόπουλος, Med
Φιλολόγος

Η διδασκαλία των ποιημάτων του Γεωργίου Δροσίνη με την αξιοποίηση της δημιουργικής γραφής. Διδακτικές προσεγγίσεις, μέθοδοι και πρακτικές εφαρμογές.

Σκοπός της εισήγησης είναι η παρουσίαση μιας νέας μεθόδου διδασκαλίας, κατά την οποία οι μαθητές θα διδάσκονται τα ποιήματα του Γεωργίου Δροσίνη με την αξιοποίηση της δημιουργικής γραφής. Η μέχρι σήμερα διδασκαλία των ποιημάτων του περιορίζεται στη διδασκαλία της βιογραφίας, στην ερμηνευτική ανάλυση και στην αξιολόγηση των μαθητών. Η μέθοδος αυτή προωθεί την αποστήθιση, τη σείρα και εφήμερη απόκτηση γνώσεων, γεγονός που καθιστά πολλές φορές το μάθημα ανιαρό σε αρκετούς μαθητές. Η Λογοτεχνία, όμως, όπως μαρτυρεί το δεύτερο συνθετικό της λέξης είναι τέχνη, και θα πρέπει να διδάσκεται ως καλλιτεχνική δημιουργία. Η διδασκαλία της θα πρέπει να αναπτύσσει τη φαντασία, την έμπνευση και τη δημιουργία!

Στόχος, λοιπόν, της εισήγησης θα είναι να παρουσιάσει μία καινοτόμο μέθοδο προσέγγισης των ποιημάτων του Δροσίνη, κατά την οποία ο διδάσκων, πέρα από τη σύντομη διδασκαλία της βιογραφίας του συγγραφέα και την ερμηνευτική ανάλυση του ποιήματος, θα μπορεί να χρησιμοποιεί τα ποιήματά του ποιητή ως ερέθισμα για την παραγωγή νέων κειμένων από τη μεριά των μαθητών. Κατά την εισήγηση θα παρουσιαστούν οι στόχοι του μαθήματος, οι μέθοδοι, οι τεχνικές και τα μέσα που μπορούν να χρησιμοποιήσουν οι φιλόλογοι, ώστε οι μαθητές, δουλεύοντας μόνοι τους ή σε ομάδες, να αξιοποιήσουν τα ποιήματα του εγχειριδίου, για να συγγράψουν δικά τους κείμενα και να εφαρμόσουν στην πράξη όσα έμαθαν σχετικά με τα κειμενικά είδη, τις τεχνοτροπίες, τους αφηγηματικούς τρόπους, τις αφηγηματικές τεχνικές, το μέτρο και το ύφος των κειμένων. Με τη μέθοδο αυτή οι μαθητές θα αντιμετωπίσουν πολύ πιο βιωματικά και δημιουργικά το μάθημα της διδασκαλίας των ποιημάτων του Δροσίνη, αποκτώντας γνώσεις και αναπτύσσοντας δεξιότητες στη γραφή.

Λέξεις-κλειδιά: Δημιουργική Γραφή, Λογοτεχνία, Γεώργιος Δροσίνης.

Γεωργία Χαριτίδου, δ.φ.

Επίτιμη Διευθύντρια Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Ο Γεωργίου Δροσίνης και ο «Οίκος Τυφλών».

Η εισήγηση θα περιστραφεί γύρω από την ενασχόληση του ευαίσθητου ποιητή Γεωργίου Δροσίνη με την εκπαίδευση της ειδικής κατηγορίας των τυφλών. Η βεβαιότητα του Δροσίνη για τη μεγάλη σπουδαιότητα της εκπαίδευσης τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο τον οδήγησε, ως γνωστόν, στην ενασχόλησή του με τα εκπαιδευτικά ζητήματα της χώρας μας και το ενδιαφέρον του επεκτάθηκε και στην εκπαίδευση των τυφλών. Από κοινού με το φίλο του Δ. Βικέλα προχώρησαν στην υλοποίηση της ιδέας τους για ίδρυση Σχολής Τυφλών και συνέβαλαν καθοριστικά στην αντιμετώπιση της κατάστασης περιθωριοποίησης και επαιτείας των τυφλών που επικρατούσε. Λειτουργήσε, έτσι, με τη βοήθεια μεγάλων ευεργετών-χορηγών ο πρώτος στην Ελλάδα «Οίκος Τυφλών», στην Καλλιθέα Αττικής.

Λέξεις κλειδιά: Γεωργίου Δροσίνης, Εκπαίδευση των τυφλών, ευαισθητοποίηση του ποιητή, ίδρυση της σχολής “Οίκος Τυφλών”.

Πολύμνια Χατζηνεοφύτου, δ.φ.
Επιθεωρήτρια Φιλολογικών Μαθημάτων
στο Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου.

Μια θεατρική και δημιουργική αξιοποίηση της ποίησης του Γεωργίου Δροσίνη μέσα από τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας.

Η ποίηση του Γεωργίου Δροσίνη μέσα από την απλότητα, την αμεσότητα, αλλά και την παραστατικότητα της, προσφέρει ουσιαστικά και τα πρώτα μαθήματα δημιουργικής γραφής. Ο πλούτος των συναισθημάτων του, το τρίπολο πατριδολατρίας, θείου και ανθρώπινου έρωτα, έλκει και ελκύει διαχρονικά, γιατί άπτεται των ενδιαφερόντων κάθε αναγνώστη οποιασδήποτε ηλικίας, αλλά και οποιαδήποτε εποχής.

Η απόπειρα συνεξέτασης ενός πεζού και ενός ποιητικού του Δροσίνη μέσα από τη συνδιάλεξη θα παραγάγει ψήγματα γραφής, ποίησης, εικόνας αλλά και γιατί όχι ενός δρώμενου θεατρικού!

Η αξιοποίηση των ΤΠΕ θα διανοίξει τους δρόμους για αμεσότερα, πιο δημιουργικά και πιο ευχάριστα αποτελέσματα, αφού το δημιουργικό παιχνίδι υπόσχεται να μαγέψει τους μαθητές... Ο επεξεργαστής κειμένου μπορεί εύκολα να διαφοροποιήσει τη ρευστή μορφή του πεζού ή ποιητικού κειμένου, αλλάζοντας λέξεις ή και προσθέτοντας εικόνες. Οι Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνίας μπορούν να συνεισφέρουν «τα μάλα» χωρίς βέβαια να αποτελέσουν και πανάκεια. Η λογοτεχνική παραγωγή, ως ζωντανό κύτταρο ενός οργανισμού και όχι ενός απολιθωμένου, ενδέχεται να καλλιεργήσει και μια πιθανή αρέσκεια ή απαρέσκεια. Η αξιοποίηση της mediasphere (Debray, 1991) επιτυγχάνεται με την ευρηματική και διαδραστική ατμόσφαιρα χωρίς, ποτέ βέβαια, να ξεχνιέται ότι η αφετηρία μας είναι η λογοτεχνία και χωρίς να υποβαθμίζεται ο λόγος ως έκφραση (Kress, 2003). Και ιδού! Μια δημιουργία ποικιλότητα, πολυτροπική μα και συνάμα διαθεματική!

Λέξεις-κλειδιά: Δημιουργική Γραφή, θέατρο, τρίπολο πατρίδας, θρησκείας και έρωτα, ΤΠΕ.

Παναγιώτα Ψυχογιοπούλου
Σχολική Σύμβουλος Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

«Τα Πρωτοβρόχια» του Γεωργίου Δροσίνη. Αξιοποιώντας e-εργαλεία στη διδακτική πράξη.

Η ραγδαία ανάπτυξη των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας και οι δυνατότητες που προσφέρει η παιδαγωγική αξιοποίηση των ψηφιακών εργαλείων WEB 2.0 επιφέρουν σημαντικές αλλαγές στη διδασκαλία της Λογοτεχνίας στο σχολείο.

Η εισήγηση αυτή αφορά έναν εναλλακτικό τρόπο διδασκαλίας του ποιητικού έργου του Γεωργίου Δροσίνη και ειδικότερα του ποιήματος «Τα Πρωτοβρόχια» (Θα βραδιάζη) της Α΄ Λυκείου.

Η συγκεκριμένη διδακτική πρόταση αναφέρεται στην προσέγγιση του ποιήματος αξιοποιώντας τις Νέες Τεχνολογίες (διαδίκτυο, ψηφιακά εργαλεία WEB 2.0), τη Νεοελληνική Γλώσσα, τη δημιουργική γραφή και τα εικαστικά. Στο πλαίσιο αυτό οι μαθητές γνωρίζουν τη ζωή, το πολυδιάστατο έργο, τον τρόπο γραφής του ποιητή, ο οποίος εκφράζει με γραφικές και ειδυλλιακές εικόνες την αγάπη του για την ελληνική φύση και τη ζωή του χωριού. Παράλληλα, δημιουργείται ένα ελκυστικό περιβάλλον μάθησης μέσα στο οποίο δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για την ενεργητική και βιωματική συμμετοχή του μαθητή στο μάθημα της λογοτεχνίας.

Σκοπός της διδασκαλίας είναι να γνωρίσουν οι μαθητές ψηφιακά εργαλεία και τρόπους για τη διαχείριση και την επεξεργασία τους έτσι ώστε να τα αξιοποιήσουν δημιουργικά για την κατανόηση, την ερμηνεία και την ανάδειξη του έργου του Γεωργίου Δροσίνη. Συγκεκριμένα, εμπνεόμενοι από τη μελέτη και την έρευνά τους οι μαθητές συνεργάζονται και κατασκευάζουν: α) χρονογραμμή με τα κυριότερα γεγονότα σταθμούς της ζωής και του έργου του Γεωργίου Δροσίνη, β) παρουσιάζουν και τη ζωή και το έργο του χρησιμοποιώντας ψηφιακά εργαλεία της επιλογής τους, όπως, προβολή παρουσίασης, moviemaker, διαδραστική αφίσα, γ) παράγουν συνεργατικά ποιητικά κείμενα και άλλα με τη χρήση του επεξεργαστή κειμένου.

Αξιοποιώντας τα ψηφιακά εργαλεία οι μαθητές εμπλέκονται ενεργά και αποτελεσματικά στη διαδικασία της μάθησης, καλλιεργούν την κριτική και δημιουργική σκέψη και ενισχύεται η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία. Το διαδίκτυο και τα ποικίλα περιβάλλοντα WEB2.0 διαμορφώνουν εναλλακτικά πεδία κοινωνικής συμμετοχής μέσω της χρήσης του λόγου. Η έντονη συμμετοχή των νέων στα περιβάλλοντα αυτά συνδέεται με τις ποικίλες και συχνά διαφορετικές ταυτότητες που έχουν την ευκαιρία να πραγματώσουν. Κάθε παιδί έχει τη δυνατότητα συμμετοχής και έκφρασης στο νέο αυτό κόσμο, αλλά και ανάπτυξης διαλόγου με ένα παγκόσμιο ακροατήριο (Κουτσογιάννης και Μιτσικοπούλου 2004).

Λέξεις-κλειδιά: Δροσίνης, ποίηση, ψηφιακά εργαλεία WEB 2.0.

